

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

XI. évfolyam.

FIUME, vasárnap 1914. július 12.

153. szám.

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3. l. em.
Nyomda telefonszáma (lapzárta előtt) 400.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:

Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy hónapra 2 kor.

Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér

Fiume választóihoz.

Tegnap számunkban megírtuk, hogy az országgyűlési képviselőválasztókat összeíró küldöttségek július 31-én kezdik meg működésüket és felhívtuk Fiume magyarságát, hogy teljes egészében jelentkezék az illetékes összeíró küldöttségnek. Hogy ki bír választói jogosultsággal, arra vonatkozólag a következők irányadók:

A törvény értelmében választó az a 24 éves magyar állampolgár, aki 24-ik életévét az összeírás évében, a jelen összeírás alkalmával az 1915-iki évi március hó 31-ig betölti s a középiskolának (gimnáziumnak, reáliskolának) katonai vagy honvéd főreáliskolának, hadapródiskolának, haditengerészeti akadémiának, gazdasági, erdészeti, bányászati, művészeti, ipari, kereskedelmi, közlekedési szakiskolának, tanítóképző-intézetnek legmagasabb osztályát (az u. n. érett ségi vizsga nem kellék) sikeresen elvégezte, vagy akinek olyan állása van, vagy volt, amelyhez a törvény értelmében ugyane tanintézetek elvégzése szükséges; **ezekből a választói jogosultsághoz más különös kellék nem kívántatik;**

választó továbbá a 30 éves magyar állampolgár és illetőleg az, aki 30-ik életévét az összeírás évében, a jelen első összeírás alkalmával az 1915. évi március hó 31-ig betölti s az elemi népiskola hatodik osztályát vagy az ezzel egyenlő értékű más iskolai osztályt (középiskola, polgári iskola második osztályát stb.) vagy más tanfolyamot

„A Tengerpart“ tárcája.

A vetélytárs.

A ravatalnál állt és félénk, esodálkozó tekintettel bámulta a halottat. Egy asszony, az ő felesége feküdt a koporsóban. Elettelen merevségében is gyönyörű volt, hiszen még fiatalon rabolta el őt a kéréllhetetlen kassza.

Nemes vonásai nem torzultak el rövid, pár napig tartó betegségének ideje alatt. Az pedig, hogy arca nyugodt, hideg és kifejezéstelen volt, a férjnek fel sem tűnt. Hiszen ilyen nyugodt és hideg volt az asszony teljes életében! Annyira megszokta már arcában ezt a jéghideg vonást, hogy a merevség, melyet a halál nyomott rá, fel sem tűnhetett neki.

És amint így nézte hosszasan a gyö-

GRAND CAFE' BORSA

FIUME, Baccich palota

Ma és minden este

BONYHÁDI JÓNÁS LACZI

hangversenyez.

sikeresen elvégezte s azon felül

1. legalább 2 kor. egyenes állami adóval van megróva, vagy ha nincs is adóval megróva, de

2. iparendély alapján önállóan ipart üz. vagy kereskedést folytat, vagy

3. olyan alkalmazott, aki

a) valamely üzlet vagy vállalat, kereskedelmi, ipari, közlekedési, vasúti üzem körében bármely idő óta, de nem csupán alkalmilag felfogadott napszámósként van alkalmazva, vagy

b) az őstermelés körében bármely idő óta vezető munkás, felügyelő, vagy

c) az a) és b) pont alá nem esik, de köz- vagy magánszolgálatban ugyanannál a munkaadónál bármely foglalkozási ágban legalább 3 év óta van állandóan alkalmazva, vagy

4. valamely választónak mezei gazdaságában, ipari üzletében vagy vállalatában mint segítő családtag működik, vagy

5. a katonai szolgálatban altiszti fokozatot ért el vagy esendőr volt;

végül, aki magasabb iskolai képzettség nélkül **csak irni és olvasni tud**, abban az esetben választó, ha

1. legalább 20 korona egyenes állami adóval van megróva, vagy ha nincs is adóval megróva, de

2. iparendély alapján önállóan ipart üz. vagy kereskedést folytat és legalább egy segédmunkást alkalmaz, vagy

3. olyan alkalmazott, aki

a) valamely üzlet vagy vállalat, kereskedelmi, ipari közlekedési (vasúti) üzem körében nem csupán alkalmilag felfogadott

nyörű halottat, majdnem azt képzelte, hogy msolyog. Talán azért, mert most már végleg megszabadult tőle.

Valamikor örülten szerette a szép asszonyt. Lehozta volna neki a csillagokat az égről, hogy megnyerje tetszését. Erejét azonban nem kellett ennyire megfeszíteni. Mihelyt nyilatkozott, az anya rögtön a gazdag ember karjaiba vezette leányát.

Marie anyjánál kényelmesebb anyós még nem élt a földön. Mindég és mindenben egy szív, egy lélek volt azzal az emberrel, aki megmentette őt és leányát a szegénységtől.

De a különös és nehézkes természetű fiatal asszony már nem volt annyira kényelmes. Sehogy sem tudott hozzászokni új helyzetéhez, a gazdasághoz és a fényhez. Semmi féle hajlammal sem bírt a földi élvezetek iránt, valamint semmi tehetsége sem volt az előkelő asszony szerepének betöltéséhez.

ABBZIA, Villa Angiolina:

PHONO hangversenyterem

Zeneszámok és színművészek előadásai:
Jadlowker, Caruso, T. Ruffo, stb. Szabad bemenet.

Bedobandó jegyek 20 f. a pénztárnál.

napszámósként van alkalmazva, ha iparos tanonc volt s az iparhatóságtól bizonyítványt kapott, vagy e nélkül ha az utolsó 5 évi időtartamon belül akár egyfolytában akár megszakítással **legalább 3 éven át** ugyanegy ipari munkanemben illetőleg ugyanegy szakmában dolgozott, vagy

b) a zöstermelés körében bármely idő óta vezető munkás vagy felügyelő, vagy

c) ha az a) és b) pont alá nem esik, de köz- vagy magánszolgálatban ugyanannál a munkaadónál bármely foglalkozás körében legalább 5 év óta van állandóan alkalmazva, vagy

4. valamely választónak mezei gazdaságában, ipari üzletében vagy vállalatában mint segítő családtag működik, vagy

5. a katonai szolgálatban altiszti fokozatot ért el vagy esendőr volt.

Külön kategóriába sorozandók amaz irni és olvasni nem tudó egyének, akiknek választói jogosultságukhoz egyedül az kívántatik meg, hogy akár egy adónemből külön, akár több adónemből együttvéve 40 korona egyenes állami adóval legyenek megróva.

Aki az 1913 évre érvényes névjegyzékbe fel van véve, a választói jogot megtartja abban a községben, amelynek névjegyzékébe az 1913 évre felvétellett.

A közalkalmazott (máv. alkalmazott) azonban áthelyezés esetében nem veszti el e jogaimen megszerzett választói jogát. E kategóriánál az irni-olvasni tudás és a magasabb kor (24 és 30 életév) nem feltétele a választói jogosultságnak.

A választói jogosultságnak általános

A férj azonban nem esodálkozhatott e fölött, mert Marie még házasságuk előtt egész őszintén bevallotta gyengeségét és sajátos tulajdonságait.

De hát senki akarja elhinni azt, a mit nem hisz el szívesen. Henri is meg volt győződve arról, hogy felesége később majd megszokja az új életet s hogy szerelmé is meg fog jönni. Ez azonban nem történt meg.

A szép, fiatal asszony ugyanis csak igen csekély részét vette igénybe a rendelkezésére boesátott gazdagságnak. Azonkívül nagyon közepes nagyvilági hölgy és olyan hideg feleség lett, hogy Henri minden tekintetben megesaltnak érezte magát. Ez azután elkeserítette őt az asszony ellen, pedig az annak idején nem titkolta el saját gyengeségeit.

A férj csakhamar elhidegült Marie iránt. Már csak banális vágy fűzte az asszonyhoz. Pedig ez az érzés folytonos biztatást kíván, hogy állandó maradjon, mert ha örökösen hideg közönnyel találkozik, az érzéki vágy észrevétlenül elröppen.

De Henri mégis talált egy jó tulajdonságot Marie-ban. A féltékenység legkisebb jelét sem árulta el. Pedig ez az egyenletes közömbösség sérthette volna őt, ha nem lett volna annyira önhitt, vagy ha feleségét igazán szereté, a mint sokszor a leghűtlenebb

Elsőrendű szalon-köszén

kicsinyben és nagyban házhoz szállítva a legutányosabb árak mellett.

Aprított tűzifa 2 kor. 60 fil.

métermázsánként teljes fuvarokban (körülbelül 22-25 mm.) házhoz szállítva.

Aprított tűzifa kicsinyben zsákokban 5 korona métermázsánként házhoz szállítva.

Koksz (pirszén) faszén mindenféle tüzelő anyagok nagy raktára.

Braun Bernát és Társa Fiume

Via Stefano Türri sz. 5. (Saját ház)

Telefon számok: 528. és 16-75.

Uj nagy butorraktár

Via Galileo Galilei N.o 2 a Dániel mölővel szemben. Nagy raktár fényezett butorokban, egyes darabokban is valamint fényezett és matt butorokból álló szobaberendezésekben, közepes árak mellett.

Vasbutorok, ablakredőnyök különlegesség fényezett székekben, Mindennemű kárpitosmunkák, javítások is elvégeztetnek.

Alacsony árak.

Az n. é. közönség pártfogásába ajánlja magát.

Tomisich Ignác.

A görzsi asztalos- konzorcium és a Mirkovics-cég volt ügynöke.

SCHÖNI. — Szépség és hajápolási terme — SCHÖNI.

Via Carducci 17. II. em.

A legújabb módszer szerint arc- kéz- ápolás (manicúr, villanyos arcmasszázs (vibrations massage) szemölcseltávolítás és arcban levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Diszfeszülések elvállaltatnak. Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Telefonsz. 11-89.

Zongora-iskola

Uj kurzus nyílik meg, leányok számára a Községi Reáliskola közelében, a Piazza Eneo-n levő Zongora Iskolában. Tandíj havonként Kor. 6.—. Beiratások Polonio-Balbi lovagnál. Tanár: Pallone E. R.

Hödl M. épület- és műlakatos Pavacich Testvérek

via G. Fabris 3, Telefon 16-47.

Vasszerkezeteket és rácsokat készítenek, házi telefont és csengőket bevezet, kerékpárokat és varrógépeket javít, mindennemű lakatos munkákat vállal **gyorsan; jól és olcsón!**

droghériája.

Fiume - Corso 2.

Mindennemű festékek, ecetek, savak stb. raktára. Nagy raktár ásványvizekben angol és amerikai s egyéb droghuacikkekben. Mindentféle fűvek és gyökerek behozatala és kivitele.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv. - társaság.

FIUME.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik

Megszabadul a gondoktól

ha egy szórakoztató hangszert hozat **Wagner, Hangszer-Király-tól Budapest, Hegedű, 16 drb felszereléssel 12 kor. Tárogató, billentyűkkel 16 kor. Amerikai gitár citera, kottákkal 16 kor. Családi hangversenyharmonika 16 kor. Mondolin vagy gitár 16 kor. Ébenfa tyvola 1-6 minőségű 16 kor. A milánói, parisi és londoni kiállításon aranyérem- és érdemkeresztel kintüntetve. — Javítási szakmühelyke ingyen! — Óvas! Ügyeljünk a Wagner névre és a 15-ös házszámra.**

Dr. Mahler Sanatoriuma

ABBAZIA

Sziv-, ideg-, nőbetegek, vesebajosok s üdülők részére.

Étrendi kurák: cukor-, gyomor-, belbajoknál. Hízaló gyógymód

Orvosdiagnostikai vegyi és röntgenlaboratórium.

Hidegvízgyógyintézet, szénsavas-, tengeri és villamosfürdők. Zander-intézet.

Modern kényelem. Mérsékelt árak.

KERESÉT

minden kelységben, saját otthonában. Könnyű harisnykötési munka. Prospektus ingyen Karl

Wolf, Wien VII. Mariahilferstrasse.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszerárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-poudert és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselése:

Holczer Emil Zoltán Budapest, VIII., Szigetvári-u. 16. sz.

egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli, hol szerezhető be az EREDETI MINŐSÉG. Kapható Fiumében: **A. CORTE** illatszertárában.

GRAND HOTEL

ESPLANADE

= NAGY = SZALLODA

a Szent-Lukács- és Császár-gyógyfürdőkkel szemben.

250 szobával.

Penziórendszer is. Kereskedelmi utazók és fürdőzőknek igen alkalmas. A vonatokhoz saját autójáratok.

Rözsadomb parkos (tövében). — A modern technika legújabb vívmányinak alkalmazásával teljesen ujjonnan aepült minden szobában hideg-meleg víz, villanyvilágítás. Lifttek, külön olvasó-, társalgó-, író-szobák stb.

Villamos közlekedés minden irányban. — Mérsékelt polgári árak. — Uri és női fodrász a házban.

BUDAPEST, III. ZSIGMOND-U 38-40. Telefon 130-35. 6 perenyire a nyugati és déli vasút pályaudvaroktól.

hat emeletes szálloda Elsőrangú étterem és kávéház.

Szíves pártfogást kér **Pallai Miksa,** igazgató tulajdonos

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

XI. évfolyam.

FIUME, csütörtök 1914. február 19.

40. szám.

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3. l. em.
Nyomda telefonszáma (lapzártá előtt) 400.

Felirő szerkesztő:
MURAI JENO

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasabos petit sorja 60 fillér.

Tengerhajózás és hajóépítő ipar.

A tengerhajózási szerződéseket, melyeket Harkányi báró kereskedelmi miniszter január 28-án terjesztett a képviselőház elé és amelyeknek forgalmi jelentőségét lapunk múlt számában tüzetesen méltattuk, február 10-én vették tárgyalás alá a képviselőház közlekedésügyi és közgazdasági bizottságai. Több felszólaló bírálta a szerződésben kikötött új járatokat és az azok részére engedélyezett segélyeket. A kereskedelmi miniszter tüzetesen indokolta meg a marokkói és nyugateurópai javaslatokat, ismertette a fiumei kikötőben folyamatban levő munkákat, felsorolta a határozmányokat, melyek a magyar tengerhajózási tarifákat szabályozzák. Különösen kiemeltük a miniszternek azt a nyilatkozatát, hogy a hajózási társaságok kész hajókat csak sürgős esetekben, különösen miniszteri engedély mellett szerezhetnek be, de az új járatokhoz rendszerint új hajókat kell építtetniök és a megrendelésekben minden egyes esetben figyelembe kell venniök a hazai hajóépítő ipar érdekeit.

A kérdésnek ez az oldala a legközvetlenebb érdekekkel bír ránk nézve. Külkereskedelmünk talán csak évek múltán fog befejeződni a most kikötött új ausztráliai és délamerikai járatokba. Hisz a skutari-i járatok, melyekre már évekkal ezelőtt köte-

lezte a kormány az Ungaro-Croatát, az első években veszteséggel jártak, mert a közeli Albániával való forgalmunk nem tudta alimentálni. De az már égető aktualitás, hogy egyetlen nagy tengerhajóépítő telepünk a Szent István vízreboesátása után kénytelen volt 300 munkást elbocsátani, holott a szóban levő szubvenciós szerződések értelmében az Adria 1919-ig tizenöt új hajót (ezek közt 9 személyszállítót), a Magyar-horvát társaság husz új hajót tartozik építtetni, a Magyar Levante-vonal teljesen új hajóállományt köteles beszerezni, a Magyar folyam és tengerhajózási társaság pedig 4 személyszállító gőzöst, 13 vontatógőzöst és 60 vasúthyajót fog rendelni.

Mindez jelentékeny mérvű foglalkoztatást biztosíthatna a magyar hajóépítőiparunk és az ezzel kapcsolatos sok iparágunk. Eddig a magyar hajók legnagyobb részét külföldön kellett rendelni, mert hajóépítő iparunk nem tudott versenyezni a hatalmas angol és német hajógyárakkal. A múlt évben Anglia hajógyár 737 hajót építettek 2.200.000 tonnatartalommal, a németországiak 201-et 618.789 tonnatartalommal. Ezek közt voltak 47.000, sőt 50.000 tonnás hajók. A Clyde mentén van egy hajógyár, mely 1913-ban hét hajó számára összesen 239.000 lóerőt kifejtő gépeket épített. A schichau német hajógyár 1913-ban 22 hajót épített, melyeknek a gépei összesen 212.800 lóerőt képesek kifejtetni. Egy másik angol hajógyár 1913-ban 202.200 lóerőt kifejtő gépek-

kel szerelte föl az általa épített hajókat. Ilyen ipari gigászokkal szemben a magyar hajóépítő ipar ma nem képes versenyezni és ha az állam ezt az ipart hathatósan nem támogatja, akkor a magyar tengerhajózási, mely immár 11 millió K évi államsegélyt élvez, ezentul is a külföldön lesz kénytelen beszerezni a hajóit, amelyek igen jelentékeny értéket fognak képviselni.

A hajók, melyeket a szóban levő szerződések értelmében tartozik a magyar kereskedelmi tengerészet beszerezni és részben már be is szerzett harmincegyven millió korona értéket képviselnek és ebből az összegből legjobb esetben 10—15 millió korona juthat a magyar hajóépítőiparnak, melynek nagyon nehéz a helyzete olyan angol és német vállalatokkal szemben, melyek közül egyik-másik egy év alatt több tonnával gyarapítja az angol vagy a német kereskedelmi tengerészet hordképességét, mint amennyivel a magyar kereskedelmi tengerészet össze-vissza rendelkezik. A magyar kereskedelmi kormány ezt jól tudja és ezért az 1907. évi VI. törvényeikk alapján már évek óta részesíti állami segélyben a hazai hajóépítést. De az ott engedélyezett segély a most mutatkozó szükségletnek már nem felel meg. A kereskedelmi miniszter azért a most szóban levő négy hajózási vállalattal megállapodott, hogy a beszerzendő új hajók elkészültéig esedékes segélyrészleteket a hazai hajóépítés támogatására fordítja. A parlament elé terjesztett szerződés más világ felé.

„A Tengerpart” tárcája.

HALLALI.

I.

...Szakállháza, Beregszó, Zombolya, Nagykikinda, Valkány, Szeged—Budapest felé tessék beszállani! Első esengetés!...

Az indóházi étterem még zajosabb lesz, a fizető-pincér sietve megy egyik asztaltól a másikhoz, az utasokon erőt vész a felszállás előtti tünelmetlenség, izgatottság. Az eddigi halk zümmögést, tányereső-römpölést hirtelen a hangosabb beszéd váltja fel s ezzel egyidejűleg szökek ide-oda tologatása, ajtó csapkodás, egy-egy rosszul támasztott ernyő, sétatálcá leeséséből származó zaj kíséri az egyes csoportok felcseleződését és elindulását. Néhány perc alatt az étterem elnéptelenedik.

A kisterem hosszú asztalánál ülő társaság tagjai némán tekintenek egymásra. A nők szempilláin köny, a férfiak arcán az önfegyelműzés következtében beállt halvány-ság árnyalatai.

A szellőztető készülék berregése megszűnik. Az indulásra készen álló mozdony pöfékelése a beállt néma esendőben, mint koporsóra eső kalapácsütés verődik vissza a magas, boltíjhajós falakról.

...Szeged—Budapest felé tessék beszállani! Második esengetés...

A csengetőüres hangja bele markol a szívébe. De ő továbbra is ott ül mozdulatlanul s merev tekintettel bámul maga elé. És csak midőn neje és személfénye, egy 14—15 év körüli gesztenyehajú, barnaszemű és mólabus tekintetű gyermek-leány hangos zokogásra fakad, eszmél föl. Szempillái idegesen csukódnak és dacosan összeszorított ajkai megindult hangon suttojják:

— Isten veletek testvéreim!

S fél perc alatt kezét szoritva mind-egyikkal, karját nyújtja zokogástól fildokló nejének és leányának szilárd lépésben a vonat felé indul. Míg a peronon áthalad, keserű mosolyval mondja kollégáinak és barátainak, akik kikisérték:

— Látjátok, mily szép temetést tud a kultuszminiszterium rendezni!

A halott saját lábán indul egy új, egy

GRAND CAFE' BORSA

:: FIUME, Bacich-palota ::

Fiume legujabb és legszebb kávéháza

PHONO hangversenyterem

ABBAZIA, Villa Angiolina (Kürpark)

Zeneszámok és színművészek előadásai naponta d. e. 9—1 és d. u. 3—11. Szabad bemenet. Bedobandó jegyek 20 fill. a pénztárnál.

Abbazia Pension Hermitage

(Telef. 142.)

SUDSTRAND, a Quitta-fürdő fölött.

— Legszebb fekvésű előkelő otthon! —

(Tiszteknek és orvosoknak kedvezmény.)

:: Kivánatra prospektus küldetik. ::

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

XI. évfolyam.

FIUME, csütörtök 1914. február 19.

40. szám.

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3. l. em.
Nyomda telefonszáma (lapzártá előtt) 400.

Felirő szerkesztő:
MURAI JENŐ

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasabos peit sorja 60 fillér.

Tengerhajózás és hajóépítő ipar.

A tengerhajózási szerződéseket, melyeket Harkányi báró kereskedelmi miniszter január 28-án terjesztett a képviselőház elé és amelyeknek forgalmi jelentőségét lapunk múlt számában tüzetesen méltattuk, február 10-én vették tárgyalás alá a képviselőház közlekedésügyi és közgazdasági bizottságai. Több felszólaló bírálta a szerződésben kikötött új járatokat és az azok részére engedélyezett segélyeket. A kereskedelmi miniszter tüzetesen indokolta meg a marokkói és nyugateurópai javaslatokat, ismertette a fiumei kikötőben folyamatban levő munkákat, felsorolta a határozmányokat, melyek a magyar tengerhajózási tarifákat szabályozzák. Különösen kiemelték a miniszternek azt a nyilatkozatát, hogy a hajózási társaságok kész hajókat csak sürgős esetekben, különösen miniszteri engedély mellett szerezhetnek be, de az új járatokhoz rendszerint új hajókat kell építtetniök és a megrendelésekben minden egyes esetben figyelembe kell venniök a hazai hajóépítő ipar érdekeit.

A kérdésnek ez az oldala a legközvetlenebb érdekekkel bír ránk nézve. Külkereskedelmünk talán csak évek múltán fog befejlődni a most kikötött új ausztráliai és délamerikai járatokba. Hisz a skutari-i járatok, melyekre már évekkal ezelőtt köte-

lezte a kormány az Ungaro-Croatát, az első években veszteséggel jártak, mert a közeli Albániával való forgalmunk nem tudta alimentálni. De az már égető aktualitás, hogy egyetlen nagy tengerhajóépítő telepünk a Szent István vízreboesátása után kénytelen volt 300 munkást elbocsátani, holott a szóban levő szubvenციós szerződések értelmében az Adria 1919-ig tízenöt új hajót (ezek közt 9 személyszállítót), a Magyar-horvát társaság husz új hajót tartozik építtetni, a Magyar Levante-vonal teljesen új hajóállományt köteles beszerezni, a Magyar folyam és tengerhajózási társaság pedig 4 személyszállító gőzöst, 13 vontatógőzöst és 60 vasúthyajót fog rendelni.

Mindez jelentékeny mérvű foglalkoztatást biztosíthatna a magyar hajóépítőiparnak és az ezzel kapcsolatos sok iparágaknak. Eddig a magyar hajók legnagyobb részét külföldön kellett rendelni, mert hajóépítő iparunk nem tudott versenyezni a hatalmas angol és német hajógyárakkal. A múlt évben Anglia hajógyárát 737 hajót építettek 2.200.000 tonnataralommal, a németországiak 201-et 618.789 tonnataralommal. Ezek közt voltak 47.000, sőt 50.000 tonnás hajók. A Clyde mentén van egy hajógyár, mely 1913-ban hét hajó számára összesen 239.000 lóerőt kifejtő gépeket épített. A schichau német hajógyár 1913-ban 22 hajót épített, melyeknek a gépei összesen 212.800 lóerőt képesek kifejtetni. Egy másik angol hajógyár 1913-ban 202.200 lóerőt kifejtő gépek-

kel szerelte föl az általa épített hajókat. Ilyen ipari gigászokkal szemben a magyar hajóépítő ipar ma nem képes versenyezni és ha az állam ezt az ipart hathatósan nem támogatja, akkor a magyar tengerhajózás, mely immár 11 millió K évi államsegélyt élvez, ezután is a külföldön lesz kénytelen beszerezni a hajóit, amelyek igen jelentékeny értéket fognak képviselni.

A hajók, melyeket a szóban levő szerződések értelmében tartozik a magyar kereskedelmi tengerészet beszerezni és részben már be is szerzett harminc-negyven millió korona értéket képviselnek és ebből az összegből legjobb esetben 10—15 millió korona juthat a magyar hajóépítőiparnak, melynek nagyon nehéz a helyzete olyan angol és német vállalatokkal szemben, melyek közül egyik-másik egy év alatt több tonnával gyarapítja az angol vagy a német kereskedelmi tengerészet hordképességét, mint amennyivel a magyar kereskedelmi tengerészet össze-vissza rendelkezik. A magyar kereskedelmi kormány ezt jól tudja és ezért az 1907. évi VI. törvényeikk alapján már évek óta részesíti állami segélyben a hazai hajóépítést. De az ott engedélyezett segély a most mutatkozó szükségletnek már nem felel meg. A kereskedelmi miniszter azért a most szóban levő négy hajózási vállalattal megállapodott, hogy a beszerzendő új hajók elkészültéig esedékes segélyrészteteket a hazai hajóépítés támogatására fordítja. A parlament elé terjesztett szerződés-

„A Tengerpart“ tárcája.

HALLALI.

I.

... Szakállháza, Beregszó, Zombolya, Nagyvíkikúnya, Valkány, Szeged—Budapest felé tessék beszállami! Első esengetés!...

Az indóházi étterem még zajosabb lesz, a fizető-pincér sietve megy egyik asztaltól a másikhoz, az utasokon erőt vesz a felszállás előtti türelmetlenség, izgatottság. Az eddigi halk zümmögést, tányérosörömpölést hirtelen a hangosabb beszéd váltja fel s ezzel egyidejűleg szökek ide-oda tologatása, ajtó csapkodás, egy-egy rosszul támasztott ernyő, sőtápláca leeséséből származó zaj kíséri az egyes csoportok felelhelődését és elindulását. Nehány perc alatt az étterem elnéptelenedik.

A kisterem hosszú asztalánál ülő társaság tagjai némán tekiutenek egymásra. A nők szempilláin könny, a férfiak arcán az önfegyelműzés következtében beült halvány-ság árnyalatai.

A szellőztető készülék berregése megszűnik. Az indulásra készen álló mozdony pöfékelése a beült néma esendben, mint koporsóra eső kalapácsütés verődik vissza a magas, belhajtásos falakról.

... Szeged—Budapest felé tessék beszállami! Második esengetés...

A esengető üres hangja bele markol a szívába. De ő továbbra is ott ül mozdulatlanul s merev tekintettel bámul maga elé. És csak midőn neje és szemfényve, egy 14—15 év körüli gesztenyehajú, barnaszemű és mélabus tekintetű gyermek-leány hangos zokogása fakad, eszmél föl. Szempillái idegesen csakódnak és dacosan összehorított ajkai megindult hangon suttogják:

— Isten veletek testvéreim!

S fél perc alatt kezet szorítva mind-egyikkal, karját nyújtja zokogástól fuldokló nejeinek és leányának szilárd lépésben a vonat felé indul. Míg a peronon áthalad, keserű mosolyval mondja kollégáinak és barátainak, akik kikisérték:

— Látjátok, mily szép temetést tud a kultuszminiszterium rendezni!

A halott saját lábán indul egy új, egy

más világ felé.

Aztán a leányát, majd feleségét segíti föl és még a lépcsőn áll, midőn a vonat lassan elindul.

Ott áll a lépcsőn s egyszer-kétszer vissza-köszön utolsó búcsúkép barátainak, a lámpafényben uszó városnak, az utca labirintusnak, a templomaival, barátságos kávéházaival, kaszinóival, clubjaival, nagy sétaterével, parkjaival ködpárában elvesző működési színterének...

És mikor minden erőlködése dacára az új sötét látványt keresztül nem látthat már többé semmit mindezekből, lassan, támolygó lépésben belép-övéi fülkéjébe. Térdei megmozognak. Leül az ablak mellé. Háttal a mozdonynak. Oda támasztja fejét az ablakráma-hoz és belebámul a csillagtalan éjszakába, amelynek sötétségét, komorságát és sivárságát csak jövőjének sötét képe mulja felül.

—s míg a vonat száguldva rohan az éjbe és vízsi mindig messzebb és messzebb, a dacos szemek megnedvesednek és a meglett ember barázdás arcán sűrűn gördülnek lefelé az elfojtott düb, keserűség, fájdalom szívet faesaró gyötrelmének könyvei. Ajkára

GRAND CAFE' BORSA

:: FIUME, Bacich-palota ::

Fiume legújabb és legszebb kávéháza

PHONO hangversenyterem

ABBZIA, Villa Angiolina (Kurpark)

Zeneszámok és színművészek előadási naponta d. e. 9—1 és d. n. 3—11. Szabad beme-
net. Bedobandó jegyek 20 fill. a pénztárnál.

Abbazia Pension Hermitage

(Telef. 142.)

SÜDSTRAND, a Quitta-fürdő fölött.

— Legszebb fekvésű előkelő otthon! —

(Tiszteknek és orvosoknak kedvezmény.)

:: Kívánatra prospektus küldetik. ::

Kiárúsítás
túlzsúfolt raktár miatt

Villanylámpák, üveg- és porcellán-
árak, függő és asztali lámpák, e-
dények, poharak, stb. NAGYON
OLCSÓN adatnak el.

Kornicai G., via Porto 1 sz.
Nagyvásárcsarnok mellett.

Ószeres,
parthie- és zsidóüzlet,
Via Carducci 14.

vesz és elad legjobb áron
mindennemű régi és új ruhát,
fehérneműt, cipő- és minden-
féle használati tárgyat. Levél-
hívásra hához jön.

Elsőrendű szalon-köszén

kicsinyben és nagyban hához szállítva a legjutányosabb
árak mellett.

Aprított tűzifa 2 kor. 60 fil.

métermázsánként teljes fuvarokban (körülbelül 22—25
mm.) hához szállítva.

Aprított tűzifa kicsinyben zsákokban 5 korona méter-
mázsánként hához szállítva.

Koksz (pirszén) faszén mindenféle tüzelő anyagok
nagy raktára.

Braun Bernát és Társa Fiume

Via Stefano Türr sz. 5. (Saját ház)

Telefon számok: 528. és 16-75.

Koller Ferenc,
cipésmester,

FIUME, Via Parini 4 (Braida)
mértékre készített elegáns francia
és amerikai női, férfi és gyer-
mekcipőt. Orthopéd munkák
és javítások. Levél-lapra hához
jön.

Aki szobaleányt, szakácsnőt,
inast, pincért, vagy bármely al-
kalmazottat keres, forduljon bi-
zalommal

Logarić J. közvetítő irodájához
Via Carducci 8. Telefon sz. 15-87.
Üres lakások és butorozott szo-
bák szintén közvetítettek.

Figyelem!!

Elsőrendű bécsi gyárból származó férfi-
és női fehérneműek raktára.

Konkurrencián kívüli eladás.

- Női ingek kitűnő siffon-ból K. 1.30
- Női ingek szallagokkal K. 1.90.
- Női ingek igen jó vászonból K. 1.96.
- Női nadrág siffon-ból K. 1.96, 2.40
és 3.—.

Modern bluzok, bársony és pargetből, leg-
olsóbb árak mellett.

„AL BUON PREZZO“
(AZ OLCSÓSÁGHOZ)
divatkereskedésben.

Óváros Kobler-tér, az „Abbazia“-mozgófény
képszínházzal szemben.

— MAGYAR KISZOLGALÁS. —

ŠIKIĆ G.

könyv- és papirkereskedő e
FIUME.

A görög-keleti hitközség házában Kossuth Lajos-u. 9 sz. (A vil-
lamos megállóhely közelében).

Ajánlja nagy raktárát kereskedelmi könyvekben, az
1914-évre való reklamnaptárakban- és blokkokban.

Kedvező alkalom kereskedők és iparok részére.

Gyári árak.

Ritka alkalom! Olcsó cipők!

Nem kifogás, hanem sajnós valódi ok, hogy az épület lebontása
miatt ápr. 15.-dikéig a helyiséget ki kell ürítenem s ezért az
összes raktáron lévő férfi-, női- és gyermekcipőket, félczi-
pőket és csizmákat rendkívül olcsó áron eladom. Továbbá
eladók: egy portál, eladópultok, állványok és az egész üzleti
berendezés.

BARUCH M., cipőüzlet „alla Fiumara“
VIA DEL FOSSO.

Uj nagy Butorárúház!

Mielőtt butort vásárol tekintte meg raktárunkat! Ba-
mulatos olcsó árak! Nagy raktár minden kivitelen!

Ebédlő, háló és uriszobák, konyhaberendezések stb.

Butor-Nagyáruház.

Riva Cristoforo Colombo 8. Baccich palota

Velence
San Marco szálloda

(Campo S. Luca).

Modern berendezés. — Fürdők. — A génial
kiállításán díszes okmányokkal kitüntetve.
SZOBÁK 2 és fél LIRÁTÓL FELJEBB.

Egy tisztességes

ujságáruló rikkancsot

napi 2-3 korona biztos keresettel
délutáni foglalkozásra keres

A TENGERPART

kiadóhivatala.

Hattyu gözmosóda

Fiume, Via Acquedotto 2 sz. (Kucich ház)
és a Via Goldoniban (a Dubravčić ház-
ban). Vállalatát a mai kor igényeinek
megfelelően, vegytisztító üzemmel kibő-
vítette, melyre a közönség szives figyel-
mét felhívja. Gyors kiszolgálás. Telefon
9-88. Tisztelettel

Bredár Lajos.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYOGYSZERTÁRA
a városi torony mellett

Ajánlja magát minden orvosi rendelés a-
zonnali és exakt elkészítésére. Kapható min-
den gyógyszerészeti különlegességgel, gyógyszer-
panak, az összes ásványvizek, toalettcikkkel
s szépitőeszközök stb. sfb.

**Minden a kihordás vagy a
szétküldés körül felmerülő pa-
naszt telefon, vagy levelezőlap
utján a kiadóhivatalba kérünk
bejelenteni.**

Főzzél észszel. Ez a modern asszony elve. A „rég bevált
titkos receptek“ idejüket multák. Ma a főcél a változott gazdasági
viszonyoknak megfelelő jó és izletes konyhát vezetni, ezért jó
gazdaasszonyok Dr. Oetker-féle sütőport használnak, mivel időt,
munkát és pénzt takaríthatnak meg, ezenfelül biztosítékot nyújt
bármiféle sütemény sikeres elkészítésére. A világos fej a legszebb
és legtalálóbb symboluma ezen kiváló konyhaszernek. Ezen fej
mintegy figyelmeztet arra, hogy „Főzzél észszel“.

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

XI. évfolyam.

FIUME, szombat 1914. március 28.

69. szám.

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3. l. em.
Nyomda telefonszáma (lapzárta előtt) 400.

Felölös szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos peit sorja 60 fillér.

Vissza.

(G.) Borzadva olvasunk a hadi készülődésekről, amelyek mindenfelé folynak és a világ, a mai ember, nem képes magának még halvány fogalmat sem alkotni arról, hogy egy európai háború az egész emberiségre mily következményekkel járhatna. A történelem, bármily gazdag is a vérengzések történetében, támpontot nem tud adni, mert mit jelentenek az ókortól a mai napokig végbement leghatalmasabb hadjáratok, amelyekben nyomorult két milliócska harcos sem állt egymással szemben, a mai állapotokhoz viszonyítva, amidőn Oroszország békeleltetésére egy millió háromszáz ezer harcos és ha egész Európa mozgósít, ugy nem sokkal kevesebb, mint 15 millió szurony fog harcra készen állani. Azután milyen kedélyes, patriarcalis volt hajdanában a háború bevezetése. Az athéniéket közt hajtottak az ellenség földjeire vagy lánzsát hajítottak az ellenséges területre. A rómaiak fetialeseinek ünnepiesen körülményes eljárása eléggé ismeretes. A franciáknál régi szokás szerint a hadüzenettől a harc megkezdéséig 40 napnak kellett elmulnia. Az újatatos svájciak az ütközet kezdete előtt letérdepeltek és áhitattal imádkoztak és abban nem zavarta őket az ellenfél sem. Milyen más, szörnyűségesen józan ez ma! Casus belli, ultimatum, a hazahívott követek még alig hagyták el az ellenséges állam területét és minden további ceremónia nélkül, máris levegőbe röpdül egy pár ellenséges páncélos. (Lásd az orosz-japán háború kezdetét.) És azután a háború lefolyása maga. Abban a regényes poetikus régi korban kiállt a hadsereg leghosszabb embere a gyepre és átordított az ellenség felé, ha van embernyi ember közöttük, hát merjen vele kiállni, amelyik vitéz elesik, hát annak a pártja is elvesztette a háborút s a lovagiasság szabályai szerint el lesz intézve az ügy. És azután kiállt az másik oldalról is egy hasonló hosszúságú vitéz és eskünyúl buzogánnyal addig döngötték egymás fején a vasfazekat az ellenséges két hadsereg szemeláttára, míg az egyik megelégtelte a dolgot és elesett, akkor a két hadsereg egymásnak „jóéjtszakát” mondott és hazament. De hát ez bizony nagyon régen volt, úgy hogy talán nem is igaz. Már a későbbi, főleg a népvándorlási háborúk bizony elég véresek voltak és a fegyvertchnika fokozódásával látjuk karöltve járnai az emberéletben való veszteségek növekedését is. És itt állunk meg egy kissé. A mai kor embere oly előszeretettel hivatkozik a modern technika vívmányaival. De van-e

technikai találmány, melyet az öldöklés és szelleme nem nyomott volna a modern hadvezér markába, hogy az ellenség pusztítására használja fel közvetlenül, vagy akár közvetve. Itt volt a gőzhajó, egyhamar páncélossá lett; a vasut háború idején kizárólag a hadsereget szolgálja; táviró, telefon, drót talan táviró, fényképészet, bicikli és autó, a metalurgia minden vívmánya, a chemia minden felfedezése a robbanó anyagok terén, mind, mind a modern hadsereg szolgálatában állanak. Nem volna-e tulajdonképpen okunk a pokolba kívánni azt az egész modern technikát? De vigasztaljuk magunkat azzal, hogy a modern háború sokkal humánusabban fog lefolyni. Hiszen itt vannak egy Hugó Grotius, egy Bluntschli halhatatlan művei a nemzetközi, a háborújogról, a híres jus belli. Itt van az 1856-iki „Párisi deklaráció”, az 1864-iki „Genfi konvenció”, az 1868-iki pétervári, 1899-iki hágai konvenciók, melyek a sebesültekkel való bánásmódot előírják a robbanó és dum-dum-lövegek használatát kézi fegyverekkel és lövegek és robbanószerkek lehajigálását léghajókból eltiltják. Itt van a szép elv, hogy az államok csak egymás katonáival, de nem békés polgáraival viselnek háborút. Hát hiszen ezek mind nagyon szép dolgok, de ugy vagyunk vele, mint az egyszeri zsidó az őt megugatató kutyaival és annak

„A Tengerpart” tárcája.

A sportnő.

Nagyon, de nagyon meguntam már a focibalt, a boxolást, a birkózást — mindent, ami az izmok erején alapul. Elhatároztam, hogy nem törődöm többet a sportokkal és csak a szellem művelésének fogok élni.

Fraklsba öltöztem, megorotválkoztam, kicsinosítottam magamat és amikor belenéztem a tükörbe, meg voltam elégedve: egészen más, finomabb, nemesebb embernek éreztem magamat, mint akkor, amikor a nyers erő, a brutálítás miatt le minden vonásomról. Kész voltam a szellemi élvezetekre és a szerelmiekre. Az arcom ragyogott az örömtől, a finomság meglátszott rajtam.

Ennek következtében... Ennek következtében megismerkedtem Marie Antoniette d'Ormoissonnal.

Mindent el lehet mondani erről a leányról: hogy nem szép — bár merészolja azt valaki a szemébe mondani: hogy nem is szellemes. De egyet nem tagadhat senki: azt hogy igazi „sportnő”.

Marie Antoniette golfozik, tenniszezik, lovagol, uszók, vív, skizók, korecsolyázik és... nem tudom, milyen sport van még a vilá-

gon. Valósággal rettenetes sportszelleme lakozik benne. Egy új rekord, az valami fetis, aki megcsinálja, egy angyal, egy félisten.

Nála a perc hatvan másodpercre oszlik és a másodpercek tízedekére — és ezek ellen küzdenek az emberek. Valamilyen sportszabály szentebb neki a tizparancsolatnál is. A játékbíró, például egy focibíró, vagy tenniszbíró hivatását magasabbra becsüli, mint a legfőbb igazságszótót.

És én éppen ebbe a leányba szerettem bele: én, aki már gyűlöltem a sportot, megvettem a bajnokokat a mérkőzéseikkel együtt, aki iparkodtam levetni magamról annak minden jellemző vonását... De hát ilyen az emberi sors, ilyen az élet.

Meg kell jegyeznem, hogy Marie Antoniettenek kitűnő parfümjé volt, hogy a hangja csengőbb és szebb volt a legszebb éneknél, hogy a pillantása meleg, a szeméi mélyek tüzesek, hogy ötletes, gunyos, csipős volt a beszéde.

Igy hat természetes volt, hogy rövid egy hónap múlva be kellett vallanom azt, ami belülről már régen perzselt. Az erdő közepén volt, egy tisztáson, míg messziről elhallatszott hozzánk a szarvaslőgés.

— Antoniette — mondottam neki — meghalok a szerelem miatt!

— Ah... és kiért?

— Önért... önért, hiszen ugy is tudja.

— Valóban tudom, de mit tegyek?

— Nem rossz! Legyen a feleségem!

— Óhó, várjon... és Douglással mit csinálunk?

— En semmit sem csinállok vele. És remélem, maga sem!

— Négy év óta szeret már ez a fia!

— És maga is szereti ezt a vad embert?
— Nem, utálok!
— Míg engemet?...
— Míg magát még kevésbé.
Azzal lóra pattant és elnyargalt, hogy jelen legyen a szegény szarvas utolsó percénél.

Átkozott kis leány! És átkozott Douglas. Igaz, hogy mindenütt ott láttam, ahol Marie Antoniette megjelent, ezt a Douglas Simsont, a golfinál, a tennisznél, a vadászaton... De ő is úzi mindegyiket vadul, míg én beszünttettem a sportolást egészen!

Egyszer Douglas hidegen végigmért és kétségbeesítő angol kiejtésével így szólt hozzám:

— Ha akarja, a szívügyünket eldöntjük a tenniszpályán!

— Hogyan?

Összemérjük az erőnket és az, aki elveszti a játszmát, fölbé nem találkozik Marie Antoniettel. Eltűnik az életből.

Marie Antoniette, aki jelen volt a beszélgetésnél, úgy nézett rám, hogy nem lehettem ki a kihívás elől. Igen, elfogadom ezt az örült feltételt!... A mérkőzés idejét két hónappal későbbre tűztük ki, hogy legyen időnk addik tréniroznai.

— És ki lesz a bíró? — kérdeztem.

Marie Antoniette, ha elfogadja.

ABBAZIA, SÜDSTRAND:

Hotel villa Austria Szeffert Penzió

Elsőrendű családi otthon, a központban, — ujonnan átépítve és berendezve. —

Kivánatra prospektus.

GRAND CAFE' BORSA

FIUME, Baccich palota

Ma és minden este tejjes zenekaróvs hangversenyek:

Lonyhádi Jónás Laci.

gazdájával, ki a félénk hébert azzal vigasztalta, hogy az ugató kutya nem harap, a mire az találóan replikázott: „azt én is tudom, de nem tudom, hogy khotya thodja-e”. Hát hiszen mi ismerjük mind e szép humánus megállapodásokat, de az ellenség is hajlandó lesz-e azokat betartani? A legújabbkori tapasztalatok nem igen biztatók. Az orosz-japán és a balkán háboruból bizony használtak a borzasztó hatású kézi gránátokat és nem csak kézzel hajigálták, hanem a puskára alkalmazott „elmés” szerkezettel több száz méternyi távolságra lőték is. A balkán háboruból pedig tudomásunk szerint nem egy aeroplánból ejtették le drága kis emlékesomagoeskákat ekrazítal és hasonló jökökkel töltve. Megannyi nemzetközi megállapodás ellenes címen. Hogy a balkán háboruból pedig hogyan bánhattak a hadi foglyokkal, arról Pierre Loti „La Turpuie ayonissante” című könyve tud érdekes és épületes dolgokat mesélni és a címlapon produkált fénykép szemléltető módon fogalmat nyújtani. Igazán tiszteletreméltó őszinteséggel beszél a hadi jogról a német „Grosser Generalstab” erre vonatkozó könyve. E szerint háboruból úgy meglehetősen minden szabad, ami nem ellenkezik a becsülettel és főleg, ha nem kell represszáliáktól tartani. De mi türes-tagadás, a becsület fogalma háborus időkben nagyon tágul: nem lehet soha egészen pontosan megállapítani, hol kezdődik, hol a vége. Hiszen már békés időkben is szétágazódnak a vélemények, vajjon becsületes dolog-e egy katonai attasétól annak a hatalomnak a területén, amelynek vendégszeretét élvezzi, kémeket toborzani és kifürkészni a legtitkosabb hadi titkokat. Lásd az utolsó katonai kémperceinket. Hát még a háboruból! Az ellenséget szemtől szembe ledurrintani, még csak hagyján, ámbar az igazi morál szempontjától mennyit lehetne ellene felhozni: de kérdjük vajjon olyan teljesen kifogástalan becsület-e az, mely a gyanutlan ellenség ezreit egy titkos akna segítségével orozva légberöpíti? Szolgálunk egy jó ta-

— Jól van, nem bánom.

És eljött a nyár. A fenyveszűtő a legrettegetesebb. Az alkonyi órák, a naplementék a legkevésbé kellettek. Végre egyszer Marie Antoinette bevallotta, hogy szeret, hogy nagyon szeret...

— Jegyezzük el egymást — mondta én, — ne gondoljunk többé arra az ostoba méltóságra.

De ő megvetően mért végig.

— Oh, mit gondol — felelte — az elől nem szabad meghátrálni!

Elérkezett végre a rettenetes összeadás napja. Marie Antoinette felkapaszkodott a bírói székre. Én krétafehér voltam, ő piros az izgalomtól: azhiszem, sohasem szerettem még egymást ennyire, mint akkor.

Sajnos, Douglas nagyseztüen játszott, a labdái kemények, laposak és teljesen biztosak voltak. Majdnem egyenlően állottunk folyton. Milyen emberlesz! A szívem úgy dobogott, hogy azt hittem, megszakad. Marie Antoinette szemében könyvek csillogtak.

Repiült a labda erősen, visszadobhatatlanul és éppen a vonalra esett.

— Aut — kiáltottam én, amikor láttam, hogy nem tudom visszautni.

De Marie Antoinette sportnő mindenek előtt: látta, hogy a labda a vonalra esett és így jó volt.

— A labda jó — felelte nyugodtan — Douglas nyert.

És majdnem ájultan zubant le a bírói székből.

És a felesége lett ennek a Douglas Simsonnak.

Azóta azt is megtudtam ugyan, hogy Douglas többszörös milliomas.

naesésal a tisztelt nagyhatalmaknak, hiszen egy jövődó (és előbb-utóbb el, nem maradó) háboru, ne szépsítsük a dolgot, uralkodó fajok küzdelme lesz a létért, irtó háboru a szó leggyilkosabb értelmében. Hagyjanak fel már azzal a förtelmes, nemzeti vagyonokat pusztító hadikészülődésekkel, milliónyi katonák talpraállításával. Tudunk mi jobb, olesőbb és mindenek fölött radikálisabban dolgozó hadsereget. Hiszen egy mai háboru mint már e cikk elején kifejtettük, amugy is a tudomány jegyében fog folyjni, előreláthatólag a jobb technika fog győzni. Hát hagyjuk egyszer nyugodtan a technikát és forduljunk a természetrajzhoz, a biológiához. Hiszen minden valamire való államnak van elég olyan pompás intézete; mely a kolera, tifusz, de még a dögvész bacillusait is finom baljounban ugynevezett tiszta kulturákban (Reinkulturen) tudja előállítani. Hát versenyezzenek egyszer a tudósok, ki tudja a legvirulensebb bacillusokat előállítani és az ellenséges állam területére csempészni. Ezek az aprókatonák radikális és a mi fő, személyválogatás nélkül való nagyon pártatlan munkát fognak végezni!

Még gondolatnak is förtelmes, ugy-e? És tényleg elhalványodott a tinta tollunkban, mikor e sorokat leírtuk. De azt hiszik Önök, ennek a mino áldozatnak, amelybe egy ilyen európai háboru kerülni fog, kevésbbé förtelmes lesz a halál, annaka sok-sok millió hozzátartozónak kevésbbé förtelmes lesz a szívéttepő fájdalma, annak a tengernyi tömegnek, mely az anyagi tönk rémséges kísértete elé lesz állítva, kevésbbé förtelmes lesz a nyomora, azoknak a föld színéről elsöpört nemzeteknek kevésbbé förtelmes lesz a pokoli szitkozódása és egy istenséget megremegtető átka?

Európa népei, Európa uralkodói, a tizenkettedik óra ütött, talán mégis jobb lesz visszafordulni a szörnyüség mélységtől!

Polgármesterválasztás.

—o—

A fiumei polgármesterválasztással foglalkozik az egész fővárosi sajtó. Mindegyik a maga pártpolitikai szemüvegén át bírálja Zanella megválasztását, mert tudvalevő, hogy Budapesten Zanellának rettenthetetlen, függetlenségét oldalát ismerik. Sajnos, a fővárosi sajtó a fiumei ügyeket állandóan bekapcsolja az országos politikába és ebből a szempontból bírálja el. Ennek dacára is akad ellenzéki lap, amelyik hűen ismerteti a történeteket. Ime, így ír a Pesti Hírlap:

„Ott vannak, mint megáfolthatatlan dokumentumok az új podeszta lapjának cikkei, hogy ez az ur mint vélekedik az egész magyarságról, mint vélekedik a kormányról és leginkább, hogy mint vélekedik a kormányzó személyéről és a határrendőrség szerepléséről. A fiumei magyarságra nézve kétségbeejtővé válik most a helyzet.

Előállott most az a helyzet, hogy késhogyig menő harcban fog állani a város vezetősége a fiumei magyarsággal, de késhogyig menő harcban fog indulni a város vezetősége a kormányzó személye ellen is, a határrendőrség ellen is, ha csak Zanella el nem feleli, hogy a kormányzó egyszer már alaposan földre terítette és az Országos Kaszáló jelenlegi játékát már egyszer vele is eljátszották, mikor a katonatiszteket ő miatta a Casino Patriotticoból kiléptették. És végre a kormány el nem feledheti, hogy Zanella miként vélekedik évek óta a fiumei

magyarságról.

A Pesti Napló ezeket írja:

Fiume város képviselőtestülete ma választotta meg polgármesterét. Egy év óta, amióta a kormányzó és a rappresentanza között a harc kitört, vezető nélkül volt a város, a politikai ellentétek egyre élesebbek lettek s végül is a képviselőtestület felosztatására került a sor. Dr. Vio Ferenc lemondott a podeszta tisztségről, mert a határrendőrség bevonult Fiuméba, a rappresentanza felosztatását kétszer is bombával akarták megtorolni és az új választásnál az ellenzék, Zanella Richárd pártja, az autonomisták kerültek győztesként a rappresentanzába.

Az új képviselőtestület mai diszülésén a kormányzó elnöklésével Zanella Richárdot választotta esaknem egyhangulag podesztává. Nevezetes ez a választás már azért is, mert a kormányzó legádázabb politikai ellenfelét juttatta a polgármesteri székre és így a mai választás vagy békésebb, megértőbb idők eljövételét jelenti, vagy beharangozása újabb harcoknak, amelyek szünettelenül hirdetett Zanella lapja: La Voce del Popolo.

Zanella az olaszok vezére, aki állandóan a leghevesebb harcot diktálta a kormány és a kormányzó ellen és az utóbbival az ellentétet még a személyes tere is átvitte. Ez a személyes harc eredményezte azután, hogy az 1910-iki országos választásoknál Zanella megbukott és amikor egy évvel később a tragikus sensu Maybender Mihály halála után ismét képviselőjelöltje volt a fiumeieknek, a munkapárti Vio Antallal szemben maradt kisebbségben.

Zanella magyarnak vallja magát, képviselő korában ismételt hangzotta ezt, de éppen pártja és nem egyszer lapja volt az, amely harcot indított a magyarság ellen. Eppen ezért jogos kiváncsisággal várják podeszta székfoglalóját, amely jelenthet harcot a kormány fiumei exponense ellen, de nem szállhat harcba a fiumei magyarsággal szemben, amely gazdasági és kulturális tényezővé tette meg a kikötővárost. Zanella Richárd még fiatal, alig negyven éves ember, Fiumében a kereskedelmi iskola tanára volt, amikor várospolitikával kezdett foglalkozni. Szónoki sikerei mandátumhoz juttatták, de négy év óta a tulzó olaszokkal való barátkozása a magyarság bizalmát elfordították tőle.

Zanella Richárd már vissza érkezett Fiuméba, amit Dardi Vazul tanácsvezető hivatalosan tudatott a kormányzóval. A kormányzó ennek folytán legközelebbre egybehívhatja a rappresentanzát.

— **Dreadnoughtjaink első nagyobb utja.** Triesztből jelentik, hogy az osztrák és magyar haditengerészet első nehéz hadosztálya néhány torpedóromboló kíséretében 31-én indul kéthónapos körutra a keleti Közpentenger vizeire. A hadosztály, melyben ezúttal először indul külföldi utra két hatalmas csatahajó, a Viribusz Unitisz és a Tegothoff, Korfu, Málta, Alexandria, Beirut, Szmirna, Mitilone, Szaloniki és Pireusz kikötőket fogja meglátogatni. A hajórajt, melyhez a Prinz Eugen helyett a Zrínyi csatahajó csatlakozik, Löffler Ferenc ellentengernagy vezeti. A három hajó körülből háromezer matrózzal indul utnak. Március 21-én a Szaida gyorscsirkáló befutott a polai kikötőbe s szintén részt vesz a kirándulásban. — Ezt megelőzően azt jelentik Triesztből, hogy hajórajunk a trieszti vizeken idvözölni fogja Vilmos német császárt, aki hír szerint meg fogja szantálni a Viribusz Unitisz. A hajóraj azután a császárt korfui utjában Kattaróig elkíséri.

Ujdonságok.

Tájékoztató.

— *A kir. kormányzó* magánfeleket fogad: szerdán d. e. 10—12 óra között.

— *A tengerészeti hatóság* épületében levő m. kir. *biológiai állomás és aquárium* díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1 óráig és d. u. 3-tól 6-ig.

— *A temető* naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— *A Cunard* magyar-amerikai vonal kivándorló gőzösei a kikötőben való időzésük alkalmából megtekinthetők naponta d. e. 10—12 és d. u. 2—4-ig. Kivétel a megérkezési nap és indulási napok délelőttje. Jegyekért az Adria palota portásánál 1 koronát kell fizetni jótékony célra.

— *A tersatói Frangepán-vár* naponta megtekinthető egy korona beléptidij ellenében. (Feljárat a susáki híddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevardon.)

— *József főherceg diszkertje* (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a fenséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidij nincs.

— *A Danubius-hajógyár* telepe, a rizshántológvár, a papírgyár, kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— *A városi könyvtár* naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.

— *A népkert* (Giardino publico) nyitva van este 10 óráig.

— Az „*Adriatica*” cognacgyár gyártelepe megtekinthető reggel 9 órától 12-ig és d. u. 3 órától 6-ig.

— *A kivándorlási ház* megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki beépőjegyeket.

A BOMBA.

Amit napok óta vártunk, megjelent. Ma hivatalosan ütök föbe a Voce vakmerő rágalma. A „La bomba” cím alatt f. hó 23-án megjelent pamfletten foglaltakra illetékes helyen a következőket közlik:

A cikknek amaz állítása, mintha a fiúmei bombamerénylet előkészítésében és végrehajtásában a kormányzó, a kir. ügyészség és a határrendőrség tagjai részt vettek volna, a maga képtelenségében cáfolatra nem szorul. Mindössze annyit igaz, hogy Scipioni József fiúmei lakos önként jelentkezett a határrendőrségnél azzal, hogy tudomása van a készülő bombamerényletről s hajlandó a tettes kézrekerítésében segítséget nyújtani. Míg az elnevezett korábban — az olasz pénzhamisítók leleplezésénél és kézrekerítésénél is saját ajánlkozása arra tett már hasznos szolgálásokat — a rendőrség a készülő bombamerénylet tettesének kinyomozása körül ajánlkozását elfogadva, őt e tekintetben is a közreműködésre felkérte. Mivel azonban az illetőnek szereplése gyanúsá vált és azt a benyomást keltette, hogy anyagi érdekből mások által felhasználtatni engedte magát, az említett hatóságok vele a további összeköttetést megszakították.

Ennek tulajdonítható, hogy Scipioni midőn gyanús magatartása miatt a hatóságok szolgálataira többé nem reflektáltak és az általa kívánt összeget neki meg nem küldték, egyrészt a hatóságok ellen hamis vádat korcsolt, másrészt pedig másutt igyekszik magát kártalanítani.

Igy áll tehát az ügy. Kíváncsian várjuk, hogy mit fognak ezek után hazudni.

— *A bolgár királyné Abbáziában.* A bolgár királyné tegnap négy gyermekével s huszonöt főnyi kíséretével Fiuméba érkezett s az Ungaro-Croata „Liburnia” gőzösen Abbáziába utazott, ahol két hétig fog tartózkodni.

A magas vendégeket ideérkezésükkor a vasuti állomáson Wickenburg István gróf kormányzó és neje fogadták.

— *Koburg Fülöp hetvenéves.* Koburg Fülöp herceg, a Koburg-ház magyar ágának feje, holnap üli meg hetvenedik születésnapját. A herceg kedvelt és népszerű alakja a legfelsőbb társaséletnek s születése napján bizonyára meleg ünneplésben lesz része. Minthogy a herceg most Lovranában tartózkodik, a nevezetes évfordulót testvérének, Klotild főhercegnőnek fiumei villájában fogja tölteni.

Koburg Fülöp herceg 1844-ben Párisban született, de Bécsben és Magyarországon nőtt föl. Résztvett a königgratzi esztában, később tengerentúli utazásokat tett. 1875-ben nőül vette Lujza hercegnőt, II. László belga király leányát, Stefánia testvérét. Házasságából két gyermek született. Már 1869-ben, a honvédség szervezésekor, belépett a magyar honvédszázáság kötelékébe, mint őrnagy. Jelenleg lovassági tábornok, szabadságolt állományban s mozgósítás esetén a honvédséghez osztanak be. Atyjának 1881-ben bekövetkezett halála után átvette az ausztriai és magyarországi hatalmas hitbizományokat, kettős nevéből pedig, a Koburg-Koháry-ból királyi engedelmével elhagyta a Koháry nevet.

Őta a bolgár hadseregben is tábornoki rangja van és sűrűn keresi föl öcsését, a bolgár királyt. A hercegnek három palotája is van, egy Bécsben, egy Koburgban és egy Budapesten, most az Andrásy-uton. A herceg szenvedélyes vadász, aki hazánkban s a Koburg-dinasztia thüringiai erdeiben hosszabb és nagyobb szabású vadászatokot szokott rendezni. Azonfelül lelkes numizmatikus, a régi pénzek és érmek buzgó gyűjtője, vezető tagja a bécsi, belga és magyar numizmatikai társaságoknak, azonkívül védnöke a Magyar Földrajzi Társaságnak s benne van legtöbb tudományos egyesületünkben. Fülöp hercegnek bámulatos nyelvérzéke van: beszél magyarul, németül, franciául, angolul, olaszul, spanyolul, érti a portugál nyelvet, sőt a numizmatikával kapcsolatban a japán és arab nyelvek alapelemeit is elsajátította. Se szeri, se száma ama kiüntetéseknek és rendjeleknek, melyekkel Európa alkalmából hozzátartozói megbízták Benzur Gulát, hogy fesse meg a portréját. A nagybecsű ajándékot a fiúmei családi ünnepségen fogják átadni neki.

— *Baleset a hajón.* Tegnap beszállították a kórházba Skocián Ferenc 26 éves asztalost, aki a szabadkikötőben horgonyzó egyik gőzös létrájáról leesett s ennek következtében a hátán és jobbkarján súlyos sérülést szenvedett.

— *Betörők a lakásban.* Hero Ferenc koresmáros tegnap bejelentette a városi rendőrségnek, hogy a via Istria 64. száma alatt levő lakásába tegnap ismeretlen tettesek betörték. A betörők 500 korona készpénzt és egy aranyórát vittek el.

— *Susáki hírek.* A susáki községtanács feloszlata ügyében ma arról értesülünk, hogy a horvát kormány valóban feloszlatta a susáki községtanácsot, amely Domazetovics Ferenc dr. polgármester felfüggesztésében Zmaics Vince báró ogulini főispán személyes konfliktusból eredő zaklatását látván, a felfüggesztés ellen protestált. A kormányleirat szerint a községtanácsot azért kellett feloszlanni, mert nem akarta az 1913. évi zárszámadásokat felülvizsgáló bizottságot megválasztani.

Ennél többet azonban harapófogóval sem lehetett kivenni a kerületi főnökség em bereiből. Altalában az a helyzet, hogy a fiumei vagy magyar sajtó képviselőit nem látják szívesen Susákon. Rojesevics Károly dr. kerületi főnöknek hivatalos ügyben hírdelen Cirkvenicára kellett utaznia. Kérdésünkre, hogy miért kellett elutaznia, azt válaszolták, hogy azt nem mondhatják meg.

— *Szabad Liceum.* A Szabad Liceumban ma nem lesz előadás. Hétfőn este Villani Frigyes báró az olasz freskókról fog beszélni. A kétségtelenül érdekes előadás iránt városszerte nagy érdeklődés mutatkozik.

— *A rappresentanza összehívása.* A polgármestert-választó városi közgyűlés folytatását tudvalevően Wickenburg gróf kormányzó Zanella visszatérésétől tette függővé. Zanella tegnap visszaérkezett Fiuméba s erről értesítette a városi tanácsot, mely haladéktalanul jelentést tett a kormányzóknak. Mint értesülünk a városi képviselőtestület minden valószínűség szerint hétfőn este tartja legközelebbi ülését, amelyen Zanella nyilatkozni fog, ha elfogadja-e a posztszta állást. Ugyanekkor megválasztják a két alpolgármestert is.

— *A „Voce” elítélése.* A „cara Voce”, melynek nagyon fáj ellene indított sajtóperünkben történt súlyos elítélése — az ítélet tudvalevőleg 200 kor. 16-, 60 kor. mellékbüntetésre, illetve 13 napi elzárásra, az összes költségek viselésére és az ítéletnek a „Voce”-ban való közzétételére szól, ma egy támadó cikkben újból visszatér a dologra. Mi már megirtuk, hogy a téves minősítés miatt felebeztünk a kir. táblához, az indokolásnak tendenciózus formában való leközlésére se válaszolunk, tehát mást. E geszen biztosak vagyunk abban, hogy a kir. táblánál a minősítés tekintetében is megkapjuk a nekünk kijáró teljes elégtelt, a miut hogy 3 év előtt indított sajtóperünkben is csak becsületsértést állapított meg Fiumében, míg Budapesten ugy a táblánál, mint a kuriánál megállapították a rágalmazás fenforgását is. Most sem lesz ez máskép, annál is inkább, mert a folyó hó második, express-gyorsasággal lefolytatott tárgyalás alkalmával számos, igen fontos momentum egyáltalában nem tisztázódott még.

Végül csak annyit akarunk megjegyezni, hogy egy fiumei vasuti tisztviselőnek és lapudósítónak a múlt évi himlőjárvány alkalmával a cirkvenicai és abbáziai fürdőbizottságoknál tett látogatásai semmiféle — még a legtávolabbi összefüggésben — sincsenek lapunkkal.

x **Dr Gámán Béla** egyetemi m. tanár diátás gyógyintézete Volosca—Abbazia.

Asztali-, Pecsénye- és csemege borokat

Schiller bort (Opollo) literenként —.80 fillérért — Burgundi fehér v. vörösbort literenként —.90 fillérért Tramini fehérbort literenként 1.— koronáért. Asszurbort literenként 6.— koronáért.

tetszés szerinti mennyiségben, palackokban vagy hordókban szállít míg a készlet tart, az állami felügyelet alatt álló:

Sansegoi Borgazdaság Intézősége — Fiume, via Volta 1. telefon 15-92.

saját termésűt, a valódisáért, jóságért és tisztasáért kezesseget vállalva 10°—11° alkoholtartalommal:

Az **OLD-ENGLAND** cég, **ABBAZIA**, a Stefania szálloda mellett, raktárát megvettük és a rendes eladási ár feléért árusítjuk, u. m. kosztümök, bluzok, kalapok, harisnyák, prémárak, fürdőruhák, asztalterítők, valódi csipkék, aljak, alszoknyák, fehérneműek, valódi párisi minták stb. stb.

Mind elsőrendű minőségben!

Ajánljuk ezen soha vissza nem térő alkalmat felhasználni.

Javításmentes tetőfedések és falburkolások

Eternit

PALÁBÓL

Csak akkor valódi ha minden lapon az **Eternit** törvényileg védett szövevénye dombornyomasban látható.

ETERNIT-MŰVEK
HAT/CHÉK LAJOS
BUDAPEST
VI. ANDRÁSSY-UT. 33.
NYAR: NYERGESÚJFALU

KERJEN
MINTÁT ÉS ÁRJEGYZÉKET.

Elárusító:

Braun Bernát és Tsa

Via Stefaho Türr 5. Telefon 16.75 és 528.

Austro-Americana

FIUME, Via Negozianti 5.

Rendszeres, gyorsgőzsjáratok

TRIESZT—NEW-YORK és
TRIESZT—KANADA között

Kaju tutasok felvétele a földközi tengeri kéjutazásokra és **Dél-Amerikába.**

Modern Manin Szálló

és Pilseni Étterem

VELENCE

S. MARCO

200 szoba; egyágyas 3 lirától kétágyas 6 lirától feljebb. Kifűző konyha,

Új nagy cipőüzlet

Nagy választéku raktárt tart mindenemű férfi-, női-, és gyermekcipőkben, valamint mérték szerint gyorsan szállít

nagyon olcsó áron!

ZSIVKOVICS R. „Páris városához“

FIUME, via Porto 8., a Borsa kávéházzal szemben.

Nagy occásio.

Canottiera kalapok, maltai szalmából, selyem szalaggal, mosható, **3.20 koronától** felfelé. — Valódi amerikai **Panama** kalapok, eredeti gyártmány, fantasztikus csokros szalagokkal **15.—korona.** Dúsvászték a világhírű Cinelli R. & Fiai, Firenze (Signa) gyár által készített kalapdiszekben.

Csakis:

MAGGINI P. — Fiume cégnél

Corso 22 és Via Giacomo Leopardi 9.

Ne takarékoskodj, kedves háziasszony a tápérték és izletesség kárára az ételek elkészítésénél. Ne takarékoskodj jó és elsőrendű konyhakellékekkel, inkább takarékoskodj az idővel és a munkával. És takarékoskodj ugyanis hogy céltudatosan dolgozol a konyhában. Minden elrontott étel pénz-, idő-, és munkavesztés. Felvilágosodott fők, kik adnak a jó háziasszonyi hírnévre tésztaeműek előállításánál Dr. OETKER sütőporát „A világos fej” védjeggyel, alkalmazzák, mely a tészta élesztit és emésztetőbbé teszi, a jó izt is fokozza, azért ezen jó szernek egy konyhából sem szabad hiányoznia.

Egy tisztességes

Ujságaruló rikkancsot

napi 2-3 korona biztos keresettel délutáni foglalkozásra keres

A TENGERPART
kiadóhivatala.

Ujsághordó fiukat

vagy asszonyokat
jó fizetéssel felvesz

A TENGERPART
kiadóhivatala.

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

XI. évfolyam.

FIUME, vasárnap 1914. július 12.

153. szám.

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3. 1. em.
Nyomda telefonszáma (lapzárta előtt) 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér

Fiume választóihoz.

Tegnap számunkban megírtuk, hogy az országgyűlési képviselőválasztókat összeíró küldöttségek július 31-én kezdik meg működésüket és felhívtuk Fiume magyarságát, hogy teljes egészében jelentkezzenek az illetékes összeíró küldöttségnek. Hogy ki bír választói jogosultsággal, arra vonatkozólag a következők irányadók:

A törvény értelmében választó az a 24 éves magyar állampolgár, aki 24-ik életévét az összeírás évében, a jelen összeírás alkalmával az 1915-iki évi március hó 31-ig betölti s a középiskolának (gimnáziumnak, reáliskolának) katonai vagy honvéd főreáliskolának, hadapródiskolának, haditengerészeti akadémiának, gazdasági, erdészeti, bányászati, művészeti, ipari, kereskedelmi, közlekedési szakiskolának, tanítóképző-intézetnek legmagasabb osztályát (az u. n. érett ségi vizsga nem kellék) sikeresen elvégezte, vagy akinek olyan állása van, vagy volt, amelyhez a törvény értelmében ugyane tanintézetek elvégzése szükséges; **eztől a választói jogosultsághoz más különös kellék nem kívántatik;**

választó továbbá a 30 éves magyar állampolgár és illetőleg az, aki 30-ik életévét az összeírás évében, a jelen első összeírás alkalmával az 1915. évi március hó 31-ig betölti s az elemi népiskola hatodik osztályát vagy az ezzel egyenlő értékű más iskolai osztályt (középiskola, polgári iskola második osztályát stb.) vagy más tanfolyamot

„A Tengerpart“ tárcája.

A vetélytárs.

A ravatalnál állt és félénk, csodálkozó tekintettel bámulta a halottat. Egy asszony, az ő felesége feküdt a koporsóban. Élettelen merevségében is gyönyörű volt, hiszen még fiatalon rabolta el őt a kérlelhetetlen kaszás.

Nemes vonásai nem torzultak el rövid, pár napig tartó betegségének ideje alatt. Az pedig, hogy arca nyugodt, hideg és kifejezéstelen volt, a férjnek fel sem tűnt. Hiszen ilyen nyugodt és hideg volt az asszony teljes életében! Annyira megszokta már arcában ezt a jéghideg vonást, hogy a merevség, melyet a halál nyomott rá, fel sem tűntetett neki.

És amint így nézte hosszasan a gyö-

sikeresen elvégezte s azon felül

1, legalább 2 kor. egyenes állami adóval van megróva, **vagy ha nincs is adóval megróva, de**

2, iparendély alapján önállóan ipart üz. vagy kereskedést folytat, vagy

3, olyan alkalmazott, aki

a) valamely üzlet vagy vállalat, kereskedelmi, ipari, közlekedési, vasuti üzem körében bármely idő óta, de nem csupán alkalmilag felfogadott napszámoként van alkalmazva, vagy

b) az őstermelés körében bármely idő óta vezető munkás, felügyelő, vagy

c) az a) és b) pont alá nem esik, de köz- vagy magánszolgálatban ugyanannál a munkaadónál bármely foglalkozási ágban legalább 3 év óta van állandóan alkalmazva, vagy

4, valamely választónak mezei gazdaságában, ipari üzletében vagy vállalatában mint segítő családtag működik, vagy

5, a katonai szolgálatban altiszti fokozatot ért el vagy esendőr volt;

végül, aki magasabb iskolai képzettség nélkül **csak írni és olvasni tud**, abban az esetben választó, ha

1, legalább 20 korona egyenes állami adóval van megróva, **vagy ha nincs is adóval megróva, de**

2, iparendély alapján önállóan ipart üz. vagy kereskedést folytat és legalább egy segédmunkást alkalmaz, vagy

3, olyan alkalmazott, aki

a) valamely üzlet vagy vállalat, kereskedelmi, ipari közlekedési (vasuti) üzem körében nem csupán alkalmilag felfogadott

nyörü halottat, majdnem azt képzelte, hogy msolyog. Talán azért, mert most már végleg megszabadult tőle.

Valamikor örülten szerette a szép asszonyt. Lehozta volna neki a csillagokat az égről, hogy megnyerje tetszését. Erejét azonban nem kellett ennyire megfeszíteni. Mihelyt nyilatkozott, az anya rögtön a gazdag ember karjaiba vezette leányát.

Marie anyjánál kényelmesebb anyós még nem élt a földön. Mindég és mindenben egy szív, egy lélek volt azzal az emberrel, aki megmentette őt és leányát a szegénységtől.

De a különös és nehézkes természetű fiatal asszony már nem volt annyira kényelmes. Sehogy sem tudott hozzászokni új helyzetéhez, a gazdasághoz és a fényhez. Semmi féle hajlammal sem bírt a földi élvezetek iránt, valamint semmi tehetsége sem volt az előkelő asszony szerepének betöltéséhez.

ABBAZIA, Villa Angiolina:

PHONO hangversenyterem

Zeneszámok és színművészek előadásai:
Jadlowker, Caruso, T. Ruffo, stb. Szabad bemenet.

Bedobandó jegyek 20 f. a pénztárnál.

napszámoként van alkalmazva, ha iparos tanonc volt s az iparhatóságtól bizonyítványt kapott, vagy e nélkül ha az utolsó 5 évi időtartamon belül akár egyfolytában akár megszakítással **legalább 3 éven át** ugyanegy ipari munkanemben illetőleg ugyanegy szakmában dolgozott, vagy

b) a zöstermelés körében bármely idő óta vezető munkás vagy felügyelő, vagy

c) ha az a) és b) pont alá nem esik, de köz- vagy magánszolgálatban ugyanannál a munkaadónál bármely foglalkozás körében legalább 5 év óta van állandóan alkalmazva, vagy

4, valamely választónak mezei gazdaságában, ipari üzletében vagy vállalatában mint segítő családtag működik, vagy

5, a katonai szolgálatban altiszti fokozatot ért el vagy esendőr volt.

Külön kategóriába sorozandók amaz írni és olvasni nem tudó egyének, akiknek választói jogosultságukhoz egyedül az kívántatik meg, hogy akár egy adónemből külön, akár több adónemből együttvéve 40 korona egyenes állami adóval legyenek megróva.

Aki az 1913 évre érvényes névjegyzékbe fel van véve, a választói jogot megtartja abban a községben, amelynek névjegyzékébe az 1913 évre felvétellett.

A közalkalmazott (máv. alkalmazott) azonban áthelyezés esetében nem veszti el a jogcímen megszerzett választói jogát. E kategóriánál az írni-olvasni tudás és a magasabb kor (24 és 30 életév) nem feltétele a választói jogosultságnak.

A választói jogosultságnak általános

A férj azonban nem csodálkozhatott e fölött, mert Marie még házasságuk előtt egész őszintén bevallotta gyengeségét és sajátos tulajdonságait.

De hát senki akarja elhinni azt, a mit nem hisz el szívesen. Henri is meg volt győződve arról, hogy felesége később majd megszokja az új életet s hogy szerelme is meg fog jönni. Ez azonban nem történt meg.

A szép, fiatal asszony ugyanis csak igen csekély részét vette igénybe a rendelkezésére bocsátott gazdagságnak. Azonkívül nagyon közepes nagyvilági hölgy és olyan hideg feleség lett, hogy Henri minden tekintetben megcsaltnak érezte magát. Ez azután elkeserítette őt az asszony ellen, pedig az annak idején nem titkolta el saját gyengeségeit.

A férj csakhamar elhidegült Marie iránt. Már csak banális vágy fűzte az asszonyhoz. Pedig ez az érzés folytonos biztatást kíván, hogy állandó maradjon, mert ha örökösen hideg közönnyel találkozik, az érzéki vágy észrevétlenül elroppen.

De Henri mégis talált egy jó tulajdonságot Marie-ban. A féltékenység legkisebb jelét sem árulta el. Pedig ez az egyenletes közömbösség sérthette volna őt, ha nem lett volna annyira önhitt, vagy ha feleségét igazán szeretné, a mint sokszor a leggyűlötlenebb

GRAND CAFE' BORSA

FIUME, Baccich palota

Ma és minden este

BONYHÁDI JÓNÁS LACZI

hangversenyező.

feltétele, hogy a névjegyzékbe felveendő egyén egy év óta lakjék avagy birjon lakással egy és ugyanabban a községben.

Azonban bármely rövid ideig tartó lakás elegendő annak a választói jogosultságához, aki:

1, az állam, az állami üzem (vasuti üzem) nyilvános számadásra kötelezett vállalat vagy egyesület (részvénytársaságok) törvényhatóság, község tisztviselője (alkalmazottja);

2, törvényesen elismert vallásfelekezeten alkalmazásban levő lelkésze;

3, nyilvános jellegű tanintézetnek tanára, tanítója.

Az állami (törvényhatósági, községi), alkalmazottak, nemkülönbén az állami üzemnél (máv.) nyilvános számadásra kötelezett vállalatnál s egyesületnél (részvénytársaságnál) alkalmazottak, ha a székhelyen kívül (pl. Susákon stb.) laknak, tehát Fiumében, abban a szavazóköri körben veendőek fel a névjegyzékbe, amelyben az alkalmazottnak a hivatalos helyisége (irodája, üzemelepe) van.

Abból a célból, hogy az új választójogi törvény értelmében elkészítendő névjegyzékbe minden jogosult felvétessék, minden hivatalfőnök köteles a vezetése alatt álló hivatalnál (üzemnél) alkalmazott választó jogosultak jegyzékét a központi választmányynak hivatalból megküldeni.

A rappresentanza ülése.

A városi képviselőtestület tegnap este Corossacz Ferenc elnöklésével ülést tartott. Az ülés megnyitása után a polgármester bejelentette, hogy a múlt ülés jegyzőkönyvét a legközelebbi ülésen fogják felolvasni. Majd közölte, hogy a kormány jóváhagyta a szavazókerületek beosztásának módját, azután felolvastatta Munich Jánosnak, a közbiztonság vezetőjének levelét, melyben a volt igazgató köszönetet mond nyugdíjaztatásáért. Végül bejelentette még, hogy a városi tanács újjászervezési munkálatainak végrehajtásával Zanella Rikárdot, Lenaz drt. és Stiglich drt. bizta meg.

Férjek is ragaszkodnak törvényes hitvesük-tünk el ellened igazságtalanságot, mert so-höz. Eppen a legsértőbb jelenség miatt nem busult. Még csak nem is érintette kellemetlenül, hogy az a remek kis száj, mely olyan hidegen csókol, soha sem illette szemrehányással s azok a remek szemek, melyek, sajnos, soha sem fordultak feléje melegebb tekintettel, nem igyekeztek meglátni azt, hogy már nem ő, hanem más van soron.

Ilyen volt a házasság, melynek egyes mozzanatait az özvegy még egyszer átélte lelkében. Szinte esodálkozott, hogy miként válhat olyan valaki az embernek közömbössé, aki után egykor testének minden vágyával és lelkének minden nemesebb érzésével sóvárgott. Majdnem óhajtott, hogy bár őt is gyötörné az a fájdalom, mely legtöbbször ott lebeg a nyitott koporsó körül.

De ennek a fájdalomnak legesekélyebb részét sem érezte. Fájdalmat akarok, forró, mély fájdalmat! — kiáltotta fel. De lelkében minden hideg maradt. Erzelemléte nem ébredt fel...

Nem, cseppet sem sajnálta a szép aszszonyt, kitől örökre elszakította őt a halál. Legesekélyebb összetartozást sem volt képes felfedezni lelkében Marie-val s így magyarázhatta meg önmagának, hogy szemek miért nincsenek könnyei.

Miért nem érzi azt a nagy szomorúságot, mely annyira érthető lenne a koporsónál? Miért nem kényszeríti őt semmi, hogy

Hodnig rappresentante két interpellációt terjeszt elő. Az egyikben szóvateszi a felmerült panaszokat. A podeszta az interpellációra azt válaszolja, hogy a városi takarékpénztár úgy építhető palotáját, a hogy jobbnak látja, minthogy nem vállalt kötelezettséget a kitüntetett tervezetek valamelyikének felhasználására.

Ami a hangoztatott szabálytalanságokat illeti, elrendelte, hogy az építkezést azonnal szüntessék be s ma már összeül a takarékpénztári bizottság, amely foglalkozni fog a dologgal. Ő is érdeklődni fog az ügy iránt, sőt megbizta ugyanezzel a műszaki hivatal igazgatóját, aki azután részletesen be fog számolni valamelyik közelebbi ülésen.

Hodnig megelégszik a válasszal, azután áttér a második interpellációra, melyben a Borsakávéháznak engedély nélkül épített terraszáról beszél.

A polgármester azt válaszolja, hogy miután az engedélyre vonatkozó kérvény hosszú időn át feküdt a városházán s az akkori rendkívüli állapotok miatt nem nyert elintéztést, a kávéház tulajdonosa megépítette a terraszt. A városi tanács azonban gondoskodni fog, hogy a jövőben az ilyenek megakadályoztassanak.

Ezután Antoni dr. titkár felolvassa Depoli rappresentante és képviselőtársainak indítványát, melyet a kormány-kiküldötteknek a választójogi vizsgálóbizottságban való szereplése elleni felebezés céljából terjesztettek be. Az előadó az intézkedés törvénytelenességét magyarázza, s indítványozza, hogy a rappresentanza bizza meg a városi tanácsot a kormányhoz való felebezéssel.

Depoli megindokolja a felszólalást. Kifejti, hogy előírás szerint a vizsgálóbizottság csak városi tisztviselőkből és tanítókból állhat. Hangoztatja, hogy a legnagyobb erélyességgel kell ez ügyben eljárni, nehogy szokássá váljék a kormány-kiküldöttek működése.

Zanella tudni szeretné, hogy mely paragrafus jogosítja fel a kormányzót a vizsgálóbizottságok kiküldésére.

Antoni magyarázza, hogy egy rendelet alapján hatalmazta fel erre a kormány a kormányzót.

még egyszer megcsókolja a hófehér homlokot s hogy megcsókolja a viaszhalvány kezeket? Lelkéből miért nem tör elő sóhaj és térdel miért nem hajlanak meg? Miért? Miért? ...

Mert számára már egy rég meghalt asz szony fekszik a koporsóban, a ki sohasem volt az övé s a ki sohasem akart tőle semmit, még a gazságot sem. Lelkét nagy keserűség töltötte el, de azonkívül szájalom is, mert be kellett látnia, hogy ez az isteni teremtés nem élvezte az életet.

Azután összerendezte. Mintha nehéz sóhaj hallott volna maga mellett.

— Ah, te vagy az? — szól és a halkkan belépett barát felé nyújtotta kezét. — Az Istenért, mi bajod? ... Mi történt veled?

— Aki életemben legkedvesebb volt, az meghalt! — válaszolt a másik, mialatt remek ibolyakoszorút helyezett a koporsó lábához. Tekintete a halott édes arcának nézésébe merült és az ő arca is merev, fehér volt.

Ilyen nyugodt csupán az erős lélek mély fájdalommal lehet, mely felülemelkedik a világi felfogásokon s melynek romboló hatása megsemmisíti az illem összes korlátait.

Az özvegy megértett mindent.

— Edmond! — kiáltott fel és kezei ököibe szorultak.

— Igen, tudd meg! — válaszolt a másik. — Szerettük egymást, de nem követ-

A törvénynek e hibás magyarázata ellen a város már megtette észrevételét.

Depoli és társainak indítványát a rapvárosi takarékpénztár új épülete dolgában presentanza egyhangulag elfogadta.

Ezután tárgyalták Mikocz rappresentante indítványát, mely arról szólt, hogy a városi tanács a pénzügyi természetű ügyekről három nappal az ülések előtt ismertetést küldjön a képviselőknek. Antoni titkár magyarázza, hogy a városi tanács rokonszenvez az indítvánnyal, egyelőre azonban nincs meg a kellő személyzet a kívánt munka végrehajtásához.

Mikocz javasolja egy gépiró felvételét, aki a munkát elvégezheti. A képviselőtestület így határoz.

Két bizottság kiegészítése után Antoni titkár azt javasolja, hogy a város további tíz évre is gondoskodjék a tisztviselők nyugdíjalapjáról. Hosszabb vita után a representanza úgy határozott, hogy a város csak 1915-ig gondoskodjék a nyugdíjalapról. A képviselőtestület végül a Verd-színház bérletének dolgával foglalkozott.

Ezzel az ülés véget ért.

Ujdonságok.

Tájékoztató.

— A kir. kormányzó magánlevelet fogad: szerdán d. e. 10—12 óra között.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. biológiai állomás és aquárium díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1 óráig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— A Cunard magyar-amerikai vonal kivándorló gőzösei a kikötőben való időzésük alkalmával megtekinthetők naponta d. e. 10—12 óráig. Kivétel a megérkezési napok délelőttje. Jegyek a Adriá palota portásánál 1 koronát fizetni jótékony célra.

— A tersattói Frangepán-vár naponta megtekinthető egy korona beléptidij ellenében. (Feljárat a susáki hiddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevard-on.)

— Az „Adriatica” cognacgyár gyártelepe megtekinthető reggel 9 órától 12-ig és d. u. 3 órától 6-ig.

ha sem birtad lelkének egyetlen parányát sem! Ha szavamnak nem adsz hitelt, később rendelkezésemre állok, de most menj, hagyj magamra az én halottammal! ...

Mintha villám sújtotta volna az özvegyet. Zavaros tekintettel bámult barátjára, ki a koporsó másik oldalán állt és onnan nézett reá a legkeserűbb fájdalom kifejezésével.

— Menj! — kérte Edmond még egyszer a férjet.

Henri ököibe szorult kezei ekkor fáradtan lehanyatlottak. Arca elhalványult és egész testében reszketett. Lelkén rettenetes fájdalom vett erőt. Nem volt az elfojtott düh, hanem mély, igaz fájdalom, mely rendszerim megrohanja az embert, mikor arra a tudatra ébred, hogy egész életében szegény koldus volt, bár gazdagnak képzelte magát...

Lassan kifelé indult és elhagyta a gyász helyiséget. Az előszobában egy székre roskadt és arcát kezeibe temette. Így ült soká, nagyon soká, míg végre felemelte fejét.

— Tehát mégis nagy, erős, gazdag lelke volt, de azt másnak ajándékozta el! — mormogta, mialatt nehéz könnyesepek perregtek le arcán végig.

Es az eddig nem érzett fájdalom hatalmába kerítette őt! ...

Alfred Cavoret.

— **A kivándorlási ház megtekintésére** (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki belépőjegyeket.

— **József főherceg diszkertje** (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a feleséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidij nincs.

— **A Danubius-hajógyár telepe**, a rizshántológár, a papirgyár, kőolajfinomító gyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— **A népkert** (Giardino publico) nyitva van este 10 óráig.

— **Előkelő vendégek Abbaziában.** Tegnap délután előkelő vendégei voltak Abbaziának. A miramarei kastélyból autón átrándult Abbaziába Miksa főherceg, a jelenlegi trónörökös testvéröccse adjutánsa, Würtemberg herceg kíséretében. A főherceg jövetelét már korábban bejelentették a Stefánia-szállodában, ahova két csendőrt is kiküldtek a főherceg őrzésére. A főherceg azonban autóján egyenesen az Angiolina fürdőig ment, ahol kíséretével együtt megfürdött. Majd felment a Bristol kávéház terraszára és ott meguzsonnázott. A főherceg és kísérete fesztelen jókedvvel foglaltak helyet a Bristolban, ahol kezdetben nem is tudták, hogy kik lehetnek az idegenek. A főherceg beszédbe elegyedett a szálloda tulajdonosával, Rudovics Vilmossal és nejevel, akiknek elmondták, hogy Triesztből jöttek, jó volt az út és még többször is át fognak rándulni. Mintegy két órát töltöttek a Bristol terraszán, majd barátságosan kezelt fogva Rudovicsal, ismét autóba ültek és eltávoztak. Érdekes, hogy a főherceg Rudovics azon kérdésére, hogy miként izlett az oszonna, félig németül, félig magyarul azt felelte:

— Ich danke! Nagyon jó volt!

A Stefániában csak az értesültek arról, hogy a főherceg Abbaziában, mire a két csendőrt hazaküldték.

— **A Pannonia Fiumében.** A hajóstársaság Pannonia nevű gőzös ma reggel Newyorkból Fiuméba érkezett.

— **Panaszos levél.** A következő panaszos levelet kaptuk: Julius 1-én bezárták Fiumében az „Orfanotrofio Maria” című árvanevelő intézetet, amely Fiumében harmincöt év óta nevelt elhagyott árva leányokat. A bezárás azért történt, mert az intézet helyiségeit egy külföldi szerzetesrendnek adták át, amelynek céljai teljesen különböznek az előbbiétől. Az elhagyott leányok természetesen támasz nélkül, magukra maradtak és legtöbbször az elzülles veszedelme fenyegeti. Talán a város gondoskodhatna ezekről az elhagyottakról s intézkedhetne, hogy egy tisztán emberszereteti alapon álló intézetet ne szoríthasson ki kimondottan vallási testület.

— **A magyar tengerhajózás első feléve.** A P. N. írja: Az egész vonalon érezzük a gazdasági válság meg mindig nyomasztó hatását. Nem kivétel e tekintetben a magyar tengerhajózás sem, amelynek ugyancsak meg kell küzdenie a külföldi konkurenciáival és a kedvezőtlen konjunkturákkal. Mialatt két évvel ezelőtt nagy föllendülés volt tapasztalható a tengerhajózás terén, amely még tavaly is tartott, addig ezidén e téren depresszió észlelhető. Ez a helyzet összefüggésben áll a nagyarányú hajóépítkezés folytán beállott túltermeléssel, másrészt az általános pénzügyi válsággal. A hajózási konjunkturák az egész világon kedvezőtlenek, a tarifák mindenütt alacsonyok. Tengerhajózási vállalatunk mégis bizalommal tekintenek a jövő elé, noha az idei féléves eredmény nem éri el a tavalyi vagy tavalyelőtti üzleteredményt.

— **Aki a merényletet dicsérte.** Grubics Györgyöt, akinek a sarajevói merénylettel kapcsolatban történt letartóztatásáról már megemlékeztünk, tegnap átadták a susáki járásbírósnak, amely Petrinjébe fogja továbbítani. Grubics ellen hazaárulás és büntetett feldicsérése címén indítanak eljárást.

— **A vásári biztos működése.** A második kerület vásári biztosai egy parasztasszonytól egy kg. romlott vaját, egy kofától 5 kg. rothadt cseresznyét, egy gyümölcsárusnőtől 34 kg. éretlen körtét és 24 kg. éretlen szilvát, egy hentestől 2 kgr. férges füstölt húst, egy parasztasszonytól 3 kg. éretlen körtét és több tejárusnőtől 18 liter vízzel felereszett tejet és egészségtelen, tisztatlan edényeket koboztak el.

— **Forrongás egy fal miatt.** Seceljevo selo községben Hlaca Ferenc a lakása közelében magas falat emelt. Sehogy sem tetstett ez a környék lakóinak, akik közös erővel lerombolták a falat és megtámadták Hlaca házáat. A susáki csendőrségnek kellett közbelépni a zavar lecsendesítésére.

— **Tolvaj eseléd.** Nagy rekordot ért el Ercelan Viktoria 40 éves buccarizzai illetőségű eseléd, de nem szolgálatai kiválóságában, hanem helyeinek számában. Megjárta már Triesztet, Pólát, Laibachot és ki tudja még hány helyet. Mindenütt értékes emlékeket vitt magával, amivel csak az ottani rendőrségnek adott munkát. Természetesen most is kutatják a derék hölgyet, mert a rendőrök nagyon vágyódnak utána. Legutóbbi operációját Zengben hajtotta végre, ami 500 koronát hozott neki a konyhára. Ercelan Viktoria középtermetű, kövér csunya asszony; két felső szemfoga nagyon előre áll; bal hüvelyk ujjja le van vágva, rajta még látható a behegedt sebhely. Ha megjelenik valamely családnál szakácsnének ajánlkozva, értesíteni kell a rendőrséget.

— **Kabaré.** Holnap este Kantridán a Csurda vendéglő tánctermeiben M. Szabó Dániel kabarét rendez. A tiszta jövedelem 5%-a a Danubius-hajógyár magyar munkások önképző és műkedvelő köre könyvtáráé. A kabarén résztvesznek: Vágner Gyula, Vodopivec István, Marzatz János és Szabó Irénke. Szinre kerül Coppée Ferenc egyfelvonásos drámája: A kovácsok sztrájkja és még több apróság. Belépődij: ülőhely 1 kor., állóhely 80 fillér. Kezdeté este fél 9 órakor.

— **Az Austro-Americana chilei járatai.** Az Austro-Americana hajóstársaság az osztrák kormányval kötött egyezménye értelmében 1915. január 1-től kezdve a már eddigi délamerikai szolgálatain kívül rendszeres hajójáratot fog létesíteni Chilébe. Az egyezmény értelmében a járatok Chile köztársaság legészakibb kikötőjéig, Aricaig fognak terjedni Rio de Janeiro, Santos, Buenos-Ayres, Punta Arenas, Valparaiso, Antafogasta és Iquique kikötők érintésével. Tervbe vették a járatoknak meghosszabbítását a perui kikötők felé és a Panama csatorna megnyitása után a hajók váltakozva részint a csatornán keresztül, részint a Horn fok felé Dél-Amerika megkerülésével fogják az utat megteenni. Remélik, hogy az osztrák és chilei kormányok által támogatott új szolgálat a monarchia és Chile között már régóta folyó kereskedelmi tárgyalásokra lényeges befolyással lesz és hogy legközelebb már végleges szerződést fognak kötni. Az új közvetlen járat úgy az osztrák exportőröknek, mint a chilei mezőgazdaságoknak csak előnyére válik.

— **Elfogott betörő.** Mult év augusztus havában Susákon betörték a Villa Caruzzi-ba, ahonnan 4000 korona készpénzt és 7000 korona értékű ékszert vittek el. Tegnap Abbaziában letartóztattak egy embert, aki ékszereket akart értékesíteni. Luger, abbáziai rendőrkapitány megállapította, hogy az ékszerek a Caruzzi-féle betörésből származnak. A gyanus egyén hosszabb idő óta mint pineér, Jovanovics név alatt élt Abbaziában, azonban a rendőrbiztos megállapította, hogy valódi neve Bubnich Mario és castellunovi születésű. A betörést bevallotta, de tagadja, hogy büntársai lennének. Beszolgáltatották a voloscai járásbíróshoz.

— **Buccari—cirkvenicai villamos h. é. vasut.** A kereskedelemügyi miniszter a tervezett bakar—cirkvenicai villamos helyi érdekű vasut közgazgatási bejárását folyó évi augusztus hó 12-ére tűzte ki.

— **Betörés.** Tegnap éjjel ismeretlen tolvajok behatoltak Susákon Simesics Costa lakatos műhelyébe és onnan 200 korona értékű meghaladó szerszámokat és egyéb fegyvereket emeltek el. A susáki csendőrség alapos gyanu alapján letartóztatott két 15 éves fiúmeit fiút, akiknél az elrabolt holmik jó részét meg is találták.

— **Váratlan vendég.** Tegnap éjjel a rendőrség letartóztatta Sern Ljubomir 19 éves horvát ifjút, akit már megbüntettek lopásért Zágrábban, de hasonló esetekért kiutasították Fiuméből és Susákról is. A hivatlan vendéget 8 napi börtönre ítélték. Utána el fogják toloncolni.

— **Egy kis gyermek balesete.** A Manzoni-utcán lakó hat éves kis Tomlianich Ferenc tegnap oly szerencsétlenül esett el, hogy jobb halántékán súlyos zuzódást szenvedett. Bátyja bevitte a kórházba, ahol rögtön gondozás alá vették.

— **A kikötőből.** Jul. 11. Erkezett: Lorenzo olasz gőzös Kalkuttából 1500 bál jutával és 200 bál bórrel; Pannonia angol gőzös Newyorkból 100 hordó olajjal, 50 tonna rézzel és 60 tonna vegyesáruval; Melpomene osztrák gőzös Triesztből üresen; Lemone olaszgőzös Ravennából 800 tonna pirittal.

Indult: Ambra osztrák gőzös Kalkuttába 370 tonna cukorral, 180 tonna fával, tonna üvegáruval és 180 palack ecettel; Maria osztrák gőzös Alexandriába 270 tonna cukorral, 50 tonna rizsszel, 10 tonna papirral, 10 tonna fával és 70 láda üvegáruval; Vladimir magyar gőzös Castellamareba 90 tonna fával.

— **A Pécsi Tanuló Internátus** (Malom-utca 11.) a jövő tanévtől, 1914. szeptember hó 1-től kezdve új helyiségben, Hunyadi-utca 15 szám alatt, a Pécs szab. kir. város tulajdonát képező épületben talál elhelyezést, ahol eddigi sikeres működését még hatványozottabb mértékben folytathatja. Az intézet gondoskodott a tanulmányi felügyelet szaporításáról s intenzívebb működéséről. Az intézet méltán megérdemli azon elismerést, melyet több éven át folytatott sikeres működésével a szülők részéről magának kivívott. Mint eddig is, csak korlátolt számú növendékeket fogad be, minél fogva ajánlatos, hogy a szülők minél előbb helyet biztosítsanak gyermekeik számára. 1914-15 tanévtől kezdve az internátussal kapcsolatban magánvizsgára előkészítő tanfolyam is nyílik. Érdeklődőknek kívánatra felvilágosítást és prospektust ad az internátus gondnoka, Dombóváry Róbert, Pécs, Malom-utca 11.

Az **OLD-ENGLAND** cég, **ABBAZIA**, a Stefania szálloda mellett, raktárát megvettük és a rendes eladási ár feléért árusítjuk, u. m. kosztümök, bluzok, kalapok, harisnyák, prèmàruk, fürdőruhák, asztalterítők, valódi csipkék, aljak, alszoknyák, fehérneműek, valódi párisi minták stb. stb.

Mind elsőrendű minőségben!

Ajánljuk ezen soha vissza nem térő alkalmat felhasználni.

Javításmentes felőfedések és falburkolások

Eternit

PALABÓL

Csak akkor valódi ha minden lapon

Eternit
törvényileg védett szövetjegy dombornyomásban látható.

ETERNIT-MŰVEK
NATSCHEK LAJOS.
BUDAPEST
VI. ANDRÁSSY-UTCA
KAPITÁNYKERESZTESUTJALU

KERJEN MINTÁT ÉS ARJEGYZÉKET.

Elárusító:

Braun Bernát és Tsa

Via Stefaho Türr 5. Telefon 16.75 és 528.

Austro-Americana

FIUME, Via Negozianti 5.

Rendszeres gyorsgőzsjáratok

TRIESZT—NEW-YORK és
TRIESZT—KANADA között

Kaju tutasok felvétele a földközi tengeri kèjútazásokra és **Dél-Amerikába.**

Modern Manin Szálló

és Pilseni Étterem

VELENCE

S. MARCO

200 szoba; egyágyas 3 lirától kétágyas 6 lirától felfebb. Klímá konyha,

Új nagy cipőüzlet

Nagy választéku raktárt tart mindenemű férfi-, női-, és gyermekcipőkben, valamint mérték szerint gyorsan szállít

nagyon olcsó áron!

ZSIVKOVICS R. „Páris városához“

FIUME, via Porto 8., a Borsa kávéházzal szemben.

Nagy occasió.

Canottiera kalapok, maltai szalmából, selyem szalaggal, mosható, 3.20 koronától felfelé. — Valódi amerikai **Panama** kalapok, eredeti gyártmány, fantasztikus csokros szalagokkal 15.—korona. Duszválaszték a világhírű **Cinelli R. & Fiai**, Firenze (Signa) gyár által készített kalapdiszkekben.

Csakis:

MAGGINI P. — Fiume cégnél

Corso 22 és Via Giacomo Leopardi 9.

Ne takarékoskodj, kedves háziasszony a tápérték és izletesség kárára az ételek elkészítésénél. Ne takarékoskodj jó és elsőrendű konyhakellékekkel, inkább takarékoskodj az idővel és a munkával. És takarékoskodj ugyanis hogy céltudatosan dolgozol a konyhában. Minden elrontott étel pénz-, idő-, és munkavesztés. Felvilágosodott fők, kik adnak a jó háziasszonyi hírnévre tézstaneműek előállításánál **Dr. OETKER** sütőporát „A világos fej“ védjeggyel, alkalmazzák, mely a tésztát élesztí és emésztetőbbé teszi, a jó ízt is fokozza, azért ezen jó szernek egy konyhából sem szabad hiányoznia.

Egy tisztességes

Ujságáruló rikkancsot

napi 2-3 korona biztos keresettel délutáni foglalkozásra keres

A TENGERPART
kiadóhivatala.

Ujságkihordó fiukat

vagy asszonyokat
jó fizetéssel felvesz

A TENGERPART
kiadóhivatala.

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

XI. évfolyam.

FIUME, vasárnap 1914. július 12.

153. szám.

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3. l. em.
Nyomda telefonszáma (lapzárta előtt) 400.

Felétős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér

Fiume választóihoz.

Tegnap számunkban megírtuk, hogy az országgyűlési képviselőválasztókat összeíró küldöttségek július 31-én kezdik meg működésüket és felhívtuk Fiume magyarságát, hogy teljes egészében jelentkezzen az illetékes összeíró küldöttségnek. Hogy ki bír választói jogosultsággal, arra vonatkozólag a következők irányadók:

A törvény értelmében választó az a 24 éves magyar állampolgár, aki 24-ik életévét az összeírás évében, a jelen összeírás alkalmával az 1915-iki évi március hó 31-ig betölti s a középiskolának (gimnáziumnak, reáliskolának) katonai vagy honvéd főreáliskolának, hadapródiskolának, haditengerészeti akadémiának, gazdasági, erdészeti, bányászati, művészeti, ipari, kereskedelmi, közlekedési szakiskolának, tanítóképző-intézetnek legmagasabb osztályát (az u. n. érettségi vizsga nem kellék) sikeresen elvégezte, vagy akinek olyan állása van, vagy volt, amelyhez a törvény értelmében a tanintézetek elvégzése szükséges. **Től a választói jogosultsághoz más külön kellék nem kívántatik;**

választó továbbá a 30 éves magyar állampolgár és illetőleg az, aki 30-ik életévét az összeírás évében, a jelen első összeírás alkalmával az 1915. évi március hó 31-ig betölti s az elemi népiskola hatodik osztályát vagy az ezzel egyenlő értékű más iskolai osztályt (középiskola, polgári iskola második osztályát stb.) vagy más tanfolyamot

„A Tengerpart“ tárcája.

A vetélytárs.

A ravatalnál állt és félénk, csodálkozó tekintettel bámulta a halottat. Egy asszony, az ő felesége feküdt a koporsóban. Élettelen merevségében is gyönyörű volt, hiszen még fiatalon rabolta el őt a kérlelhetetlen kassza...

Nemes vonásai nem torzultak el rövid, pár napig tartó betegségének ideje alatt. Az pedig, hogy arca nyugodt, hideg és kifejezéstelen volt, a férjnek fel sem tűnt. Hiszen ilyen nyugodt és hideg volt az asszony teljes életében! Anyira megszokta már arcában ezt a jéghideg vonást, hogy a merevség, melyet a halál nyomott rá, fel sem tűnhetett neki.

Es amint így nézte hosszasan a gyö-

GRAND CAFE' BORSA

FIUME, Baccich palota

Ma és minden este

BONYHÁDI JÓNÁS LACZI

hangversenyez.

sikeresen elvégezte s azon felül

1, legalább 2 kor. egyenes állami adóval van megróva, vagy ha nincs is adóval megróva, de

2, iparendély alapján önállóan ipart üz, vagy kereskedést folytat, vagy

3, olyan alkalmazott, aki

a) valamely üzlet vagy vállalat, kereskedelmi, ipari, közlekedési, vasuti üzem körében bármely idő óta, de nem csupán alkalmilag felfogadott napszámoként van alkalmazva, vagy

b) az őstermelés körében bármely idő óta vezető munkás, felügyelő, vagy

c) az a) és b) pont alá nem esik, de köz- vagy magánszolgálatban ugyanannál a munkaadónál bármely foglalkozási ágban legalább 3 év óta van állandóan alkalmazva, vagy

4, valamely választónak mezei gazdaságában, ipari üzletében vagy vállalatában mint segítő családtag működik, vagy

5, a katonai szolgálatban altiszti fokozatot ért el vagy esendőr volt;

végül, aki magasabb iskolai képzettség nélkül csak irni és olvasni tud, abban az esetben választó, ha

1, legalább 20 korona egyenes állami adóval van megróva, vagy ha nincs is adóval megróva, de

2, iparendély alapján önállóan ipart üz vagy kereskedést folytat és legalább egy segédmunkást alkalmaz, vagy

3, olyan alkalmazott, aki

a) valamely üzlet vagy vállalat, kereskedelmi, ipari közlekedési (vasuti) üzem körében nem csupán alkalmilag felfogadott

nyörü halottat, majdnem azt képzelte, hogy msolyog. Talán azért, mert most már végleg megszabadult tőle.

Valamikor örülten szerette a szép asszonyt. Lehozta volna neki a csillagokat az égről, hogy megnyerje tetszését. Erejét azonban nem kellett ennyire megfeszíteni. Mihelyt nyilatkozott, az anya rögtön a gazdag ember karjaiba vezette leányát.

Marie anyjánál kényelmesebb anyós még nem élt a földön. Mindég és mindenben egy szív, egy lélek volt azzal az emberrel, aki megmentette őt és leányát a szegénységtől.

De a különös és nehézkes természetű fiatal asszony már nem volt annyira kényelmes. Sehogy sem tudott hozzászokni új helyzetéhez, a gazdasághoz és a fényhez. Semmi féle hajlammal sem bírt a földi élvezetek iránt, valamint semmi tehetsége sem volt az előkelő asszony szerepének betöltéséhez.

ABBAZIA, Villa Angiolina:

PHONO hangversenyerem

Zeneszámok és színművészek előadásai:
Jadlowker, Caruso, T. Ruffo, stb. Szabad bemenet.

Bedobandó jegyek 20 f. a pénztárnál.

napszámoként van alkalmazva, ha iparos tanonc volt s az iparhatóságtól bizonyítványt kapott, vagy e nélkül ha az utolsó 5 évi időtartamon belül akár egyfolytában akár megszakítással **legalább 3 éven át** ugyanegy ipari munkanemben illetőleg ugyanegy szakmában dolgozott, vagy

b) a zöstermelés körében bármely idő óta vezető munkás vagy felügyelő, vagy

c) ha az a) és b) pont alá nem esik, de köz- vagy magánszolgálatban ugyanannál a munkaadónál bármely foglalkozás körében legalább 5 év óta van állandóan alkalmazva, vagy

4, valamely választónak mezei gazdaságában, ipari üzletében vagy vállalatában mint segítő családtag működik, vagy

5, a katonai szolgálatban altiszti fokozatot ért el vagy esendőr volt.

Külön kategóriába sorozandók amaz irni és olvasni nem tudó egyének, akiknek választói jogosultságukhoz egyedül az kívánatik meg, hogy akár egy adónemből külön, akár több adónemből együttvéve 40 korona egyenes állami adóval legyenek megróva.

Aki az 1913 évre érvényes névjegyzékbe fel van véve, a választói jogot megtartja abban a községben, amelynek névjegyzékébe az 1913 évre felvétellett.

A közalkalmazott (máv. alkalmazott) azonban áthelyezés esetében nem veszti el e jogcímen megszerzett választói jogát. E kategóriánál az irni-olvasni tudás és a magasabb kor (24 és 30 életév) nem feltétele a választói jogosultságnak.

A választói jogosultságnak általános

A férj azonban nem csodálkozhatott e fölött, mert Marie még házasságuk előtt egész őszintén bevallotta gyengeségét és sajátságos tulajdonságait.

De hát senki akarja elhinni azt, a mit nem hisz el szívesen. Henri is meg volt győződve arról, hogy felesége később majd megszokja az új életet s hogy szerelme is meg fog jönni. Ez azonban nem történt meg.

A szép, fiatal asszony ugyanis csak igen csekély részét vette igénybe a rendelkezésére bocsátott gazdagságnak. Azonkívül nagyon közepes nagyvilági hölgy és olyan hideg feleség lett, hogy Henri minden tekintetben megesaltnak érezte magát. Ez azután elkeserítette őt az asszony ellen, pedig az annak idején nem titkolta el saját gyengeségeit.

A férj csakhamar elhidegült Marie iránt. Már csak banális vágy fűzte az asszonyhoz. Pedig ez az érzés folytonos biztatást kíván, hogy állandó maradjon, mert ha örökösen hideg közönynevel találkozik, az érzéki vágy észrevétlenül elroppen.

De Henri mégis talált egy jó tulajdonságot Marie-ban. A féltékenység legkisebb jelét sem árulta el. Pedig ez az egyenletes közömbösség sérthette volna őt, ha nem lett volna annyira önhitt, vagy ha feleségét igazán szeretné, a mint sokszor a leghütlenebb

feltétele, hogy a névjegyzékbe felveendő egyén egy év óta lakjék avagy birjon lakással egy és ugyanabban a községben.

Azonban bármely rövid ideig tartó lakás elegendő annak a választói jogosultságához, aki:

1, az állam, az állami üzem (vasuti üzem) nyilvános számadásra kötelezett vállalat vagy egyesület (részvénytársaságok) törvényhatóság, község tisztviselője (alkalmazottja);

2, törvényesen elismert vallásfelekezetnek alkalmazásban levő lelkésze;

3, nyilvános jellegű tanintézetnek tanára, tanítója.

Az állami (törvényhatósági, községi), alkalmazottak, nemkülönben az állami üzemnél (máv.) nyilvános számadásra kötelezett vállalatnál s egyesületnél (részvénytársaság-nál) alkalmazottak, ha a székhelyen kívül (pl. Susákon stb.) laknak, tehát Fiumében, abban a szavazóköri körben veendőek fel a névjegyzékbe, amelyben az alkalmazottnak a hivatalos helyisége (irodája, üzemelepe) van.

Abból a célból, hogy az új választójogi törvény értelmében elkészítendő névjegyzékbe minden jogosult felvétesse, minden hivatalfőnök köteles a vezetése alatt álló hivatalnál (üzemnél) alkalmazott választó jogosultak jegyzékét a központi választmányynak hivatalból megküldeni.

A rappresentanza ülése.

A városi képviselőtestület tegnap este Corossacz Ferenc elnöklésével ülést tartott. Az ülés megnyitása után a polgármester bejelentette, hogy a múlt ülés jegyzőkönyvét a legközelebbi ülésen fogják felolvasni. Majd közölte, hogy a kormány jóváhagyta a szavazókerületek beosztásának módját, azután felolvastatta Munih Jánosnak, a közbiztonság volt igazgatójának levelét, melyben a volt igazgató köszönetet mond nyugdíjaztatásáért. Végül bejelentette még, hogy a városi tanács újjászervezési munkálatainak végrehajtásával Zanella Rikárdot, Lenaz drt. és Stiglich drt. bízta meg.

Férjek is ragaszkodnak törvényes hitvesük-tünk el ellened igazságtalanságot, mert so-höz. Eppen a legsértőbb jelenség miatt nem busult. Még csak nem is érintette kellemetlenül, hogy az a remek kis száj, mely olyan hidegen csókol, soha sem illette szemrehányással s azok a remek szemek, melyek, sajnos, soha sem fordultak feléje melegebb tekintettel, nem igyekeztek meglátni azt, hogy már nem ő, hanem más van soron.

Ilyen volt a házasság, melynek egyes mozzanatait az özvegy még egyszer átléte lelkében. Szinte esodálkozott, hogy miként válhat olyan valaki az embernek közömbössé, aki után egykor testének minden vágyával és lelkének minden nemesebb érzésével sóvárgott. Majdnem óhajtott, hogy bár őt is gyötörné az a fájdalom, mely legtöbbször ott lebeg a nyitott koporsó körül.

De ennek a fájdalomnak legesekélyebb részét sem érezte. Fájdalmat akarok, forró, mély fájdalmat! — kiáltotta fel. De lelkében minden hideg maradt. Érzelemvilága nem ébredt fel...

Nem, cseppet sem sajnálta a szép aszszonyt, kitől örökre elszakította őt a halál. Legesekélyebb összetartozást sem volt képes felfedezni lelkében Marie-val s így magyarázhatta meg önmagának, hogy szemek-nek miért nincsenek könnyei.

Miért nem érzi azt a nagy szomorúságot, mely annyira érthető lenne a koporsónál? Miért nem kényszeríti őt semmi, hogy

Hodnig rappresentante két Interpellációt terjeszt elő. Az egyikben szóváteszi a felmerült panaszokat. A podesztá az interpellációra azt válaszolja, hogy a városi takarékpénztár úgy építhető palotáját, a hogy jobbnak látja, minthogy nem vállalt kötelezettséget a kitüntetett tervezetek valamelyikének felhasználására.

Az a hangoztatott szabálytalanságokat illeti, elrendelte, hogy az építkezést azonnal szüntessék be s ma már összeül a takarékpénztári bizottság, amely foglalkozni fog a dologgal. Ő is érdeklődni fog az ügy iránt, sőt megbizta ugyanezzel a műszaki hivatal igazgatóját, aki azután részletesen be fog számolni valamelyik közelebbi ülésen.

Hodnig megelégszik a válasszal, azután áttér a második interpellációra, melyben a Borsa-kávéháznak engedély nélkül épített terraszáról beszél.

A polgármester azt válaszolja, hogy miután az engedélyre vonatkozó kérvény hosszú időn át feküdt a városházán s az akkori rendkívüli állapotok miatt nem nyert elintéztést, a kávéház tulajdonosa megépítette a terraszt. A városi tanács azonban gondoskodni fog, hogy a jövőben az ilyenek megakadályoztassanak.

Ezután Antoni dr. titkár felolvassa Depoli rappresentante és képviselőtársainak indítványát, melyet a kormány-kiküldötteknek a választójogi vizsgálóbizottságban való szereplése elleni felebezés céljából terjesztettek be. Az előadó az intézkedés törvénytelenességét magyarázza, s indítványozza, hogy a rappresentanza bizza meg a városi tanácsot a kormányhoz való felebezéssel.

Depoli megindokolja a felszólalást. Kifejti, hogy előírás szerint a vizsgálató bizottság csak városi tisztviselőkből és tanítókból állhat. Hangoztatja, hogy a legnagyobb erélyességgel kell ez ügyben eljárni, nehogy szokássá váljék a kormány-kiküldöttek működése.

Zanella tudni szeretné, hogy mely paragrafus jogosítja fel a kormányzót a vizsgálató bizottságok kiküldésére.

Antoni magyarázza, hogy egy rendelet alapján hatalmazta fel erre a kormány a kormányzót.

még egyszer megcsókolja a hófehér homlokot s hogy megsimogassa a viaszhalvány kezeket? Lelkéből miért nem tör elő sóhaj és térdei miért nem hajlanak meg? Miért? Miért? ...

Mert számára már egy rég meghalt asz szony fekszik a koporsóban, a ki sohasem volt az övé s a ki sohasem akart tőle semmit, még a gazságot sem. Lelkét nagy keserűség töltötte el, de azonkívül szájalom is, mert be kellett látnia, hogy ez az isteni teremtés nem élvezte az életet.

Azután összerendezte. Mintha nehéz sóhaj hallott volna maga mellett.

— Ah, te vagy az? — szól és a haltnak belépett barát felé nyújtotta kezét. — Az Istenért, mi bajod?... Mi történt veled?

— Aki életemben legkedvesebb volt, az meghalt! — válaszolt a másik, mialatt remek ibolyakoszorút helyezett a koporsó lábához. Tekintete a halott édes arcának nézésére merült és az ő arca is merev, fehér volt.

Ilyen nyugodt esupán az erős lélek mély fájdalomra lehet, mely felülemelkedik a világi felfogásokon s melynek romboló hatása megsemmisíti az illem összes korlátait.

Az özvegy megértett mindent.

— Edmond! — kiáltott fel és kezei ökölbe szorultak.

— Igen, tudd meg! — válaszolt a másik. — Szerettük egymást, de nem követ-

A törvénynek e hibás magyarázata ellen a város már megtette észrevételét.

Depoli és társainak indítványát a városi takarékpénztár új épülete dolgában presentanza egyhangulag elfogadta.

Ezután tárgyalta Mikocz rappresentante indítványát, mely arról szólt, hogy a városi tanács a pénzügyi természetű ügyekről három nappal az ülések előtt ismertetést küldjön a képviselőknek. Antoni titkár magyarázza, hogy a városi tanács rokonszenvez az indítvánnyal, egyelőre azonban nincs meg a kellő személyzet a kívánt munka végrehajtásához.

Mikocz javasolja egy gépiró felvételét, aki a munkát elvégezheti. A képviselőtestület így határoz.

Két bizottság kiegészítése után Antoni titkár azt javasolja, hogy a város további tíz évre is gondoskodjék a tisztviselők nyugdíjalapjáról. Hosszabb vita után a rappresentanza úgy határozott, hogy a város csak 1915-ig gondoskodjék a nyugdíjalapról. A képviselőtestület végül a Verdí-színház bérletének dolgával foglalkozott.

Ezzel az ülés véget ért.

Ujdonságok.

Tájékoztató.

— A kir. kormányzó magánlevelet fogad: szerdán d. e. 10—12 óra között.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. biológiai állomás és aquárium díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1 óráig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— A Cunard magyar-amerikai vonal kivándorló gőzösei a kikötőben való időzésük alkalmán megtekinthetők naponta d. e. 10—12 óráig, kivétel a megérkezési napok indulási napok délelőttje. Jegyek a palota portásánál 1 koronát fizetni jótékony célra.

A tersattói Prangepán-vás naponta megtekinthető egy korona beléptidj elleneben. (Feljárt a susáki híddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevard-on.)

— Az „Adriatica” cognacgyár gyártelepe megtekinthető reggel 9 órától 12-ig és d. u. 3 órától 6-ig.

ha sem birtad lelkének egyetlen parányát sem! Ha szavamnak nem adsz hitelt, később rendelkezésedre állok, de most menj, hagyj magamra az én halottammal! ...

Mintha villám sújtotta volna az özvegyet. Zavaros tekintettel bántat barátjára, ki a koporsó másik oldalán állt és onnan nézett reá a legkeserűbb fájdalom kifejezésével.

— Menj! — kérte Edmond még egyszer a férjet.

Henri ökölbe szorult kezei ekkor fáradtan lehanyatlottak. Arca elhalványult és egész testében reszkedett. Lelkén rettenetes fájdalom vett erőt. Nem volt az elfojtott düh, hanem mély, igaz fájdalom, mely rendszerint megrohanja az embert, mikor arra a tudatra ébred, hogy egész életében szegény koldus volt, bár gazdagnak képzelte magát...

Lassan kifelé indult és elhagyta a gyász helyiséget. Az előszobában egy székre roskadt és arcát kezeibe temette. Így ült soká, nagyon soká, míg végre felemelte fejét.

— Tehát mégis nagy, erős, gazdag lelke volt, de azt másnak ajándékozta el! — mormogta, mialatt nehéz könyesepek pergett le arcán végig.

Es az eddig nem érzett fájdalom hatalmába kerítette őt! ...

Alfred Cavolet.

— **A kivándorlási ház megtekintéséről** (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki belépőjegyeket.

— **József főherceg diszkertje** (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a fenséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Belépődíj nincs.

— **A Danubius-hajógyár telepe**, a rizs hántológár, a papírgyár, kőolajfinomító gyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— **A népkert** (Giardino publico) nyitva van este 10 óráig.

— **Előkelő vendégek Abbaziában.** Tegnap délután előkelő vendégei voltak Abbaziának. A miramarei kastélyból autón át-rándult Abbaziába Miksa főherceg, a jelenlegi trónörökös testvéröccse adjutánsa, Würtemberg herceg kíséretében. A főherceg jövetelét már korábban bejelentették a Stefánia-szállodában, ahova két esendőrt is kiküldtek a főherceg őrzésére. A főherceg azonban autóján egyenesen az Angiolina fürdőig ment, ahol kíséretével együtt megfürdött. Majd felment a Bristol kávéház terraszára és ott meguzsonnázott. A főherceg és kísérete fesztelen jókedvvel foglaltak helyet a Bristolban, ahol kezdetben nem is tudták, hogy kik lehetnek az idegenek. A főherceg beszédbe elegyedett a szálloda tulajdonosával, Rudovics Vilmoossal és nejevel, akiknek elmondták, hogy Triesztből jöttek, jó volt az út és még többször is át fog-nak rándulni. Mintegy két órát töltöttek a Bristol terraszán, majd barátságosan kezét fogva Rudovicsal, ismét autóba ültek és eltávoztak. Érdekes, hogy a főherceg Rudovics azon kérdésére, hogy miként izlett az oszonna, félig németül, félig magyarul azt felelte:

— Ich danke! Nagyon jó volt!

A Stefániában csak később értesültek arról, hogy a főherceg már járt Abbaziában, mire a két esendőrt hazaküldték.

— **A Pannonia Fiumében.** A Cunard hajóstársaság Pannonia nevű gőzös ma reggel Newyorkból Fiuméba érkezett.

— **Panaszos levél.** A következő panaszos levelet kaptuk: Julius 1-én bezárták Fiumében az „Orfanotrofio Maria” című árvanevelő intézetet, amely Fiumében harmincöt év óta nevelt elhagyott árva leányokat. A bezárás azért történt, mert az intézet helyiségeit egy külföldi szerzetesrendnek adták át, amelynek céljai teljesen különböznek az előbbiektől. Az elhagyott leányok természetesen támasz nélkül, magukra maradtak és legtöbbször az elzüllés veszedelme fenyegeti. Talán a város gondoskodhatna ezekről az elhagyottakról s intézkedhetne, hogy egy tisztán emberszereteti alapon álló intézetet ne szoríthasson ki kimondottan vallási testület.

— **A magyar tengerhajózás első feléve.** A P. N. írja: Az egész vonalon érezzük a gazdasági válság meg mindig nyomasztó hatását. Nem kivétel e tekintetben a magyar tengerhajózás sem, amelynek ugyancsak meg kell küzdenie a külföldi konkurenciáival és a kedvezőtlen konjunkturákkal. Mialatt két évvel ezelőtt nagy föllendülés volt tapasztalható a tengerhajózás terén, amely még tavaly is tartott, addig ezidén e téren depresszió észlelhető. Ez a helyzet összefüggésben áll a nagyarányú hajóépítkezés folytán beállott túltermeléssel, másrészt az általános pénzügyi válsággal. A hajózási konjunkturák az egész világon kedvezőtlenek, a tarifák mindenütt alacsonyok. Tengerhajózás vállalatunk mégis bizalommal tekintenek a jövő elé, noha az idei féléves eredmény nem éri el a tavalyi vagy tavalyelőtti üzleteredményt.

— **Aki a merényletet dicsérte.** Grubics Györgyöt, akinek a sarajevói merénylettel kapcsolatban történt letartóztatásáról már megemlékeztünk, tegnap átadták a susáki járásbírósnak, amely Petrinjébe fogja továbbítani. Grubics ellen hazaárulás és büntetett feldicsérése címén indítanak eljárást.

— **A vásári biztos működése.** A második kerület vásári biztosai egy parasztasszonytól egy kg. romlott vaját, egy kofától 5 kg. rothadt cseresznyét, egy gyümölcs-árusnőtől 34 kg. éretlen körtét és 24 kg. éretlen szilvát, egy hentestől 2 kgr. férges füstölt húst, egy parasztasszonytól 3 kg. éretlen körtét és több tejárusnőtől 18 liter vízzel felelesztett tejet és egészségtelen, tisztátlan edényeket koboztak el.

— **Forrongás egy fal miatt.** Seceljevo selo községben Hlaca Ferenc a lakása közelében magas falat emelt. Sehogy sem tet-szett ez a környék lakóinak, akik közös erővel lerombolták a falat és megtámadták Hlaca házáat. A susáki esendőrségnek kellett közbelépni a zavar lecsendesítésére.

— **Tolvaj cseléd.** Nagy rekordot ért el Erelan Viktoria 40 éves buccarizai illetőségű cseléd, de nem szolgálatai kiválóságában, hanem helyeinek számában. Megjárta már Triesztet, Pólát, Laibachot és ki tudja még hány helyet. Mindenütt értékes emlékeket vitt magával, amivel csak az ottani rendőrségnek adott munkát. Természetesen most is kutatják a derék hölgyet, mert a rendőrök nagyon vágyódnak utána. Legutóbbi operációját Zengben hajtotta végre, ami 500 koronát hozott neki a konyhára. Erelan Viktoria középtermetű, kővér csunya asszony; két felső szemfoga nagyon elő re áll; bal hüvelyk ujja le van vágva, rajta még látható a behegedt sebhely. Ha megjelenik valamely családnál szakácsnének ajánlkozva, értesíteni kell a rendőrséget.

— **Kabaré.** Holnap este Kantridán a Csurda vendéglő tánctermeben M. Szabó Dániel kabarét rendez. A tiszta jövedelem 5%-a a Danubius-hajógyár magyar munkások önképző és műkedvelő köre könyvtáráé. A kabarén résztvesznek: Vágner Gyula, Vodopivec István, Marzatz János és Szabó Irénke. Szinre kerül Coppée Ferenc egyfelvonásos drámája: A kovácsok sztrájkja és még több apróság. Belépődíj: ülőhely 1 kor., állóhely 80 fillér. Kezdeté este fél 9 órakor.

— **Az Austro-Americana chilei járatai.** Az Austro-Americana hajóstársaság az osztrák kormányval kötött egyezménye értelmében 1915. január 1-től kezdve a már eddigi délamerikai szolgálatain kívül rendszeres hajójáratot fog létesíteni Chilébe. Az egyezmény értelmében a járatok Chile köztársaság legészakibb kikötőjéig, Aricaig fognak terjedni Rio de Janeiro, Santos, Buenos-Ayres, Punta Arenas, Valparaiso, Antafogasta és Iquique kikötők érintésével. Tervbe vették a járatoknak meghosszabbítását a perui kikötők felé és a Panama csatorna megnyitása után a hajók váltakozva részint a csatornán keresztül, részint a Horn fok felé Dél-Amerika megkerülésével fogják az utat megtenni. Remélik, hogy az osztrák és chilei kormányok által támogatott új szolgálat a monarchia és Chile között már régóta folyó kereskedelmi tárgyalásokra lényeges befolyással lesz és hogy legközelebb már végleges szerződést fognak kötni. Az új közvetlen járat úgy az osztrák exportöröknek, mint a chilei mezőgazdaság-nak csak előnyére válik.

— **Elfogott betörő.** Mult év augusztus havában Susákon betörték a Villa Caruzzi-ba, ahonnan 4000 korona készpénzt és 7000 korona értékű ékszert vittek el. Tegnap Abbaziában letartóztattak egy embert, aki ékszereket akart értékesíteni. Luger, abbáziai rendőrkapitány megállapította, hogy az ékszerek a Caruzzi-féle betörésből származnak. A gyanus egyén hosszabb idő óta mint pineér, Jovanovics név alatt élt Abbaziában, azonban a rendőrbiztos megállapította, hogy valódi neve Bubinih Mario és castelnovói születésű. A betörést bevallotta, de tagadja, hogy bűntársai lennének. Beszolgáltatják a voloscai járásbírósnak.

— **Buccari-cirkvenicai villamos h. é. vasut.** A kereskedelemügyi miniszter a tervezett bakar-cirkvenicai villamos helyi érdekű vasut közigazgatási bejárását folyó évi augusztus hó 12-ére tűzte ki.

— **Betörés.** Tegnap éjjel ismeretlen tolvajok behatoltak Susákon Simesics Costa lakatos műhelyébe és onnan 200 korona értékű meghaladó szerszámokat és egyéb tárgyakat emeltek el. A susáki esendőrség alapos gyanu alapján letartóztatott két 15 éves fiumei fiút, akiknél az elrabolt holmik jó részét meg is találták.

— **Váratlan vendég.** Tegnap éjjel a rendőrség letartóztatta Sern Ljubomir 19 éves horvát ifjút, akit már megbüntettek lopásért Zágrábban, de hasonló esetekért kiutasították Fiuméből és Susákról is. A hivatlan vendéget 8 napi börtönre ítélték. Utána el fogják toloncolni.

— **Egy kis gyermek balesete.** A Manzoni-utcán lakó hat éves kis Tomlianich Ferenc tegnap oly szerencsétlenül esett el, hogy jobb halántékán súlyos zuzódást szenvedett. Bátyja bevitte a kórházba, ahol rögtön gondozás alá vették.

— **A kikötőből.** Jul. 11. Érkezett: Lorenzo olasz gőzös Kalkuttából 1500 bál jutával és 200 bál bórrel; Pannonia angol gőzös Newyorkból 100 hordó olajjal, 50 tonna rézzel és 60 tonna vegyesáruval; Melpomene osztrák gőzös Triesztből üresen; Lemone olaszgőzös Ravennából 800 tonna pirittal.

Indult: Ambra osztrák gőzös Kalkuttába 370 tonna cukorral, 180 tonna fával, tonna üvegáruval és 180 palack ecettel; Maria osztrák gőzös Alexandriába 270 tonna cukorral, 50 tonna rizsszel, 10 tonna papírral, 10 tonna fával és 70 láda üvegáruval; Vladimir magyar gőzös Castellamareba 90 tonna fával.

— **A Pécsi Tanuló Internátus** (Malom-utca 11.) a jövő tanévtől, 1914. szeptember hó 1-től kezdve új helyiségben, Hunyadi-utca 15 szám alatt, a Pécs szab. kir. város tulajdonát képező épületben talál elhelyezést, ahol eddigi sikeres működését még hatványozottabb mértékben folytathatja. Az intézet gondoskodott a tanulmányi felügyelet szaporításáról s intenzívebb működéséről. Az intézet méltán megérdemli azon elismerést, melyet több éven át folytatott sikeres működésével a szülők részéről magának kivívott. Mint eddig is, csak korlátolt számú növendékeket fogad be, minélfogva ajánlatos, hogy a szülők minél előbb helyet biztosítsanak gyermekeik számára. 1914-15 tanévtől kezdve az internátussal kapcsolatban magánvizsgára előkészítő tanfolyam is nyílik. Érdeklődőknek kívánatra felvilágosítást és prospektust ad az internátus gondnoka, Dombóváry Róbert, Pécs, Malom-utca 11.

— **Elfogott zsebmetsző banda.** Veszedelmes zsebmetsző banda akadt tegnap a triezsi rendőrség horgára, amely Bécsben és Grácban számos lopást követett el. Tegnap a villamos vasuton lopáson csípték Colson Nello római illetőségű szabó-legényt. Colson lakásán házkutatást tartottak. Találtak nála egy finom öltönyökkel megrakott bőröndöt, továbbá egy Cariti névre szóló vasuti igazolványt. A rendőrséghez előzőleg számos feljelentés érkezett, aminek alapján jól szervezett nemzetközi banda működését sejtették. A nyomozás során le tartóztattak két énekesnőt: Cabrino Inest és Marchi Teréziát, a többiek megugrottak.

× **Tengeri kirándulások a magyar-horvát tengerhajózási gőzhajó részvénytársaság hajóival** holnap vasárnap, kedvező idő esetén:

Külön kirándulások Buccariba. Szt. Margit bucsuja alkalmából a következő tengeri kirándulások eszközöltetnek:

„Abbazia” gőzessel indul Fiuméból d. u. 2.45 órákor Fiuméból és Buccariból d. u. 6.30 órákor, érintve ugy menetben mint jövetben Urinjét és Portorét.

„Kniin” nevű gőzessel indul Fiuméból d. u. 3 órákor, Buccariból este 7 órákor.

„Dráva” nevű gőzessel indul Fiuméból d. u. 3.15 órákor Buccariból este 7.30 órákor.

Menettérti jegyek személyenkint K. 0.80 válthatók.

Abbazia-, Lovrana- és a horvát tengerpart kikötőiből induló külön kirándulások, külön vannak kihirdetve.

Cirkvenica és Noviba a „Szamos” gőzessel délután 2.15., visszajövet indulás Noviból délután 5.30 órákor, Cirkvenicából (kikötő) délután 6.10 órákor. Menettérti jegyek a teljes kirándulásra K. 1.50 személyenkint. A jegyek reggel a 8.15 és 10 órai továbbá a délután 1 órai hajók indulásánál válthatók.

Portore és Buccariba az „Abbazia” gőzessel; indul délután 2.45 órákor érintve menetben és esetleg jövetben is Urinjét, visszatér Buccariból délután 6.30 órákor és Portoréból 6.50 órákor. Menettérti jegyek ára 80 fillér. A jegyek a hajó d. e. 9 órai indulásánál válthatók és érvényesek az este Portoréból induló szalongozóra is.

Abbazia az „Almádi” és „Füred” természetes-gőzökkel váltakozólag délelőtt 7, 8, 9, 10, 11 és déli 12, továbbá délután 2, 3, 4, 5, 6, 7 és 8 órákor; utolsó járat Abbaziából este 8 órákor.

Estéli járat esakis kedvező idő esetén egy szalongozóssal; indulás Abbaziából este 11 órákor; menettérti jegy 1 K 20 fillérért váltható.

Fiuméból Abbazia, Ika, Lovrana és Moschienizzébe a „Stefánia” és „Lovrana” szalongozóssal. Indulás Fiuméből Moschienizzéig d. e. 8.30, 8.45 órákor. Lovranába (közvetlenül) 11.30 órákor, d. u. 1.30, 2.30, 4.30 és 6.45 órákor; Abbaziából d. e. 9.10, 9.40 (Moschienizzéig) d. u. 2.10, 3.10, 3.45, 4.45, 5.20, 5.40, 6.40 és 7.25 órákor. Lovraná-

ból Fiuméba d. e. 9.35, 11.30 és d. u. 1.45, 3.35, 5.45 és 7.15 órákor.

Ika, Lovrana és Moschienizzébe a „Sava” gőzessel. Indul Fiuméből 2.35 órákor érintve menetben Voloscát délután 3.05, Abbaziát 3.20, Ikat 3.45, Lovranát 4 és Moschienizzét 4.20 órákor. Jövet Moschienizzéből délután 7, Lovranából 7.20, Ikából 7.40, Abbaziából 8 órákor. Menettérti jegyek személyenkint Moschienizzéig 1.50 K, Lovranáig 80 fillér.

Moschienizzébe szalongozóssal d. e. 8.45 órákor. Jövet Moschienizzéből d. e. 11 órákor. A kirándulás jegyei 1.50 K-ért válthatók és érvényesek a „Sava” gőzös kirándulására is.

Külön kirándulás Arbéba hétfőn, f. hó 13-án a „Liburnia” gőzessel. Indul Fiuméből délelőtt 8.30 órákor érintve Abbaziát és Lovranát; jövet Arbéből délután 3 órákor. Menettérti jegyek 8 koronáért válthatók.

× **Fogműterem.** Legújabb amerikai módszer. Modern higienia. Szegényeknek d. e. 8—9-ig foghuzás ingyen. **Novák Rudolf** műfogspecialista Fiume Corso 42, a Corso mozi fölött.

TOZSDE.

	Jul. 10 zárlat	Mai Árt. 1/4 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	753.50	754.50
Oszt. hitelrészvény	585.—	586.—
4%-os koronajáradék	79.50	79.35
Oszt. magy. államvasut. lejtőlogbank	664.25	660.50
384.—	386.—	
Leszámitolóbank	463.50	463.—
Hazai Bank	263.—	264.—
Magyar Bank és Keresk. R.-T. Rimamurányi	463.50	463.50
570.—	571.—	
Salgótarjáni	641.—	644.—
Közuti Vasut.	552.—	552.50
Városi Villamos	332.—	398.—
Adria	546.—	546.—
Déli Vasut.	74.50	—
Magyar Cukoripar	2000.—	—
Rizsgyár	3500.—	—

	12 82	12 81
Budapesti Gabonatózsde. (50 kilogrammonként.)		
Buza október	12 82	12 81
Buza áprilisra	12 99	12 98
Rozs októberre	9.29	9.25
Zab októberre	7.70	7.60
Tengeri júliusra	7.29	7.18
Tengeri augusztusra	7.40	7.27
Tengeri májusra	7.14	7.98

	584.50	587.—
Bécsi Értéktőzsde.		
Oszt. hitelrészvény	584.50	587.—
Magyar hitelrészvény	758.—	755.50
Oszt. magy. államvasut. Déli Vasut.	657.50	663.—
Alpesi	770.—	76.—
Skoda	—	777.—
Oszt. koronajár.	81.15	626.—

Fiumei és triezsi értékek:	Legutóbbi értékek átlagár.
Fiumei 4%-os kölcsönköt.	92.—
Banca Fiumana	650.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—
Fiumei Népbank	115.—
Litorale Bank és Takarékszövetk.	240.—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—
„Indiferenter” tengerhajózási	250.—
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1400.—
Magyar-Horvát Szabadhajózási	1100.—
Orient tengerhajózási társ.	1300.—
Alt. Forgalmi r. t. régi	—
Magyar Olajgyár	200.—
Austro-Americana	218.50
Navigazione Libera Triest	535.—
Oszt. Lloyd	574.—
Stabilimento Tecnico	9575.—
Ampela Szeszpároló Rt.	377.50
I. Triezsi Rizsgyár	469.—
„Kerka” dalmát vízművek r. t.	390.—
Spalato Portland Cement	296.—
Assicurazioni Generali	843.—
Riunione Adriatica	3525.—

Nyomatott: **Zustovich Elemér** „Polinnia” nyomdájában.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart” lapkiadó vállalat (Murai Jenő.)

Teljes hálószoza

asztallal és székekkel elutazás miatt olcsón eladó. Megtekinthető via Fratelli Branchetta 1. sz. I. emelet.

„KANTIDRAI” fürdő vendéglő.

Kert a tengerparton.
A világhírű Ujvidéki Énekes és Zeneegylet hangversenye!

Fedett helyiség rossz időjárásakor! Kifogástalan kiszolgálásról s szolid árakról biztosít
Csurda Adolf, vendéglős.

VELENCE.

Orientale Nagy Kávéház

Riva degli Schiavoni, a Lidóra induló hajók kikötőjével szemben.

Tágas terrasz — Játéktér, amerikai bar. — Modern berendezés. — Kitűnő szellőztetés.

Naponta 4-től 6-ig és fél 9-től 12-ig szimfonikus zenekar

Mozgóképelőadás teljes világítás mellett.

Naponta új műsor.

Kőbányai Polgársör,

a Florian, Quadri és Orientale kávéházak (Szt. Márktér és Riva degli Schiavoni) valamint a Grand Hotel Lido sörcsarnoka közönségének legkedveltebb itala.

Vaerini Testv. és Tsa.

APOLLO-SZINHÁZ.

Via Aless. Volta 6. Igazgató Troppauer H.

Julius 1-től július 15-ig.

Kezdeté pontosan este fél 9 órákor.
Nagy művész-esték a szerződötett elsőrangú attrakciók fellépte.

A bécsi Intim színház vendéjátéka.

Előadás után kabaré szabad be-
menettel.

Az Alföldi Gazdasági Egyesület

„SZÉCHENYI”

fiunevelő és tanintézet

Budapest legégszesebb és legszebb helyén a Dunaparton a parlament mellett: V. Személy-nők utca és Markó utca sarok.
Telefon 152-64.

Felvesz elemi-, közép-és felső iskolai rendes- és magántanulókat. Az intézet tanárai egyéni oktatásban és nevelésben részesítik a növendékeket. Legmodernebb berendezés. Magántanulóknak és növendékeknek külön tanfolyam. Német, francia angol társalgás. Zene, torna, sport.
Prospektus.

TRIEST Hotel Brioni
Via Carducci 30. Santorio 4

Központi fekvés. — Villamos világítás. — Olvasoterem. — Fürdő.

„BRIONI” ÉTTEREM, Via Carducci 19.
Izletes bécsi s olasz konyha, mérsékelt árak.

Palma A., tulajdonos.

ÁLLANDÓ HELYI ÜGYNÖKÖK KERESTETNEK,

esetleg fix alkalmazással, Ausztria-Magyarországban engedélyezett sorsjegyek árusítására. Ajánlatok: „Mercur címre Brünn, Neugasse 20.

NESTLÉ FÉLE
régbevált GYERMEKLISZT

Próbadozokat, valamint orvosi rőpiratot a gyermeknevelésről díjtalanul küld a **HENRI NESTLÉ** cég, WIEN, I., Bibergerasse 49 P.

Távirat — Telefon.

A sarajevói merénylet.

A sarajevói merénylet újabb fejleményeiről alábbi értesüléseink számolnak be:

A torontáli szerbek.

NAGYBECSKEREK, jul. 11. A tegnapi torontáli megyegyűlésen a szerbek vezére, Gyorgyevics kijelentette, hogy kötelességének tartja a szerbek nevében legmélyebb meghatottságukat kifejezni. Továbbá indíttatva érzi magát a szerbek nevében kijelenteni, hogy a legodaadóbban ragaszkodnak az uralkodó családhoz és hogy ezen hüségükben a monarchia egyetlen népének sem állnak mögötte. Felháborodva utasítják vissza a szerbek azt a vádat, hogy ők ki felé gravitálnak és hogy idegen állam fenntartása alá akarnának tartozni. A megyegyűlés kérni fogja a kormányt, hogy Magyarországon csakis belföldön nevelt, hazafias papokat és tanítókat alkalmazzanak és azokat legnagyobb gondossággal ellenőrizzék: A többi szerbektől lakott városokban és vármegyékben is megragadják a szerbek az alkalmat, hogy demonstratív módon kifejezzék hazafias érzelmeiket és királyhűségüket, továbbá fejezzék ki megbotránkozásukat a két szerb tette felett.

A boszniai tartománygyűlés bezárása.

SARAJEVO, jul. 11. Tegnap bezárták a tartománygyűlést. A Sarajevóban tartózkodó muzulmán és horvát képviselők konferenciát tartottak a többségben levő szerbekkel, továbbá a Bilinski közös pénzügyminiszterrel szemben követendő további magatartásuk ügyében. Bilinskiel szemben meglehetősen kedvezőtlen a hangulat, mert nagyon kedvükben járt a szerbeknek. A szerb Dimovics csoport is gyűlést tartott, a melyen késznek nyilatkozott a tartománygyűlésen való további együttműködésre. Különösen hangsúlyozták hűséges ragaszkodásukat az uralkodóház iránt.

BÉCS, jul. 11. Mértékadó körökben hangsúlyozzák, hogy a tartománygyűlés ideiglenes bezárása nem jelenti a bosnyák parlamentarizmus megszüntetését. A bezárás elsősorban azért történt, hogy a felzúgult boszniai lakosságnak ne adjanak alkalmat újabb zavargásokra, másodsorban pedig a nemsokára megkezdődő és öt hétig tartó mohamedán ünnepek miatt. Előreláthatólag már augusztus második felében újból megnyitják a bosnyák tartománygyűlést, hogy tárgyalják a költségvetést.

Forradalmi hangulat az iskolákban.

SARAJEVO, jul. 11. Mint hírlik, a bosnyák középiskolákban messze elágazó forradalmi összeköttetéseknek jöttek a nyomára.

Quarnero kávéház

Abbaziában

Az előkelő világ találkozóhelye.

Minden délután elsőrangú hangverseny.

Estéknént hangversenyek, tánemulások, kinematograf előadások, tombolák kabaret előadások stb.

A hármás entente közbelépése.

BÉCS, jul. 11. Diplomáciai körök értesülése szerint a hármás entente már legközelebb barátságos lépéseket fog tenni Belgrádban az iránt, hogy Szerbia teljesítse Ausztria-Magyarországnak a vizsgálatra irányuló kérését.

Házkutatások.

BÉCS, jul. 11. A berlini délszláv diákok lakásain nemrég megejtett házkutatások folytán Bécsben is tartottak házkutatásokat és ezek eredményeként letartóztatták az itteni délszláv diákság vezetőjét, Kossak Józsefet. Laibachban is folytatják a házkutatásokat. Ezeknek eredményéről azonban ezideig még semmi hír.

SARAJEVO, jul. 11. A vizsgálatok végük felé közelednek. Teljesen biztos már, hogy a merényletben 18-an vettek részt közvetlenül és közvetve. Ezek közül 9 tetteleg részt vett a merénylet végrehajtásában, a tizedik, egy Basics Mohammed nevű muzulmán, megszökött, valószínűleg Montenegroba.

A merénylők tettüket még Mostarban akarták végrehajtani, de ezt a trónörökös ott tartózkodása miatt fel kellett adni. Azután a tarcsi manővereket akarták felhasználni, de ott sem sikerült.

Kedvező alkalomnak gondolták az összeesküvők Illidzsét, de ez a tervük sem vált be, míg végre Szarajevóban célt értek.

Az összeesküvés részesein és beavatottjain kívül vannak még olyanok is, akik a merénylet megtörténte után segítségére voltak a bűnösöknek menekülésükben és a bombák elrejtésében. Ezek közül eddig hatot talált meg a rendőrség. Természetesen ezeket az embereket is perbe fogják.

Újabb adatok Cabrinovic felől.

TRIESZT, jul. 11. A rendőrség tegnap kihallgatta Cabrinovicra vonatkozólag az „Edinost” szlovén lap igazgatóját. Az igazgató elmondta, hogy Cabrinovic 1913. április 13-tól október másodikáig volt nyomdájában alkalmazva. Leronyolódva jött Fiuméből Triestbe egy fillér pénz nélkül, úgy, hogy az igazgató szánalomból alkalmazta nyomdájában. Cabrinovic oly félszegül viselkedett, hogy gyenge elméjének tartották. Az igazgató tudja, hogy segítette nővérét, aki Szarajevóban tanítónéknak készült.

A Ház ülése.

BUDAPEST, jul. 11. A képviselőház tegnap délutáni ülésén Benedek után Abraham Dezső személyes megtámadás cí-

mén felszólalt és Ráth Endrere vonatkozólag naplólhelyreigazítást kért. A legközelebbi ülés kedden lesz, napirenden a bélyegilleték javaslattal.

Lipót Szalvátor Krakkóban.

KRAKKO, jul. 11. A lapok jelentik, Przemyslből, hogy Lipót Salvator főherceg tüzérségi főfelügyelő augusztus második látogatására nagyarányú katonai intézkedések történtek. A pályaudvarokat és utcákat kordonnal zárják el. Hatszáz esendőrt összpontosítottak, akik az erődökhöz vezető utakat fogják őrizni. Félhivatalos indoklás szerint a esendőséget névtelen levélben figyelmeztették, hogy több szerb diák merényletet kövessenek el. Hogy a levél állítása igaz-e, még nincs megállapítva, de mindenestre megtették a kellő óvintézkedéseket.

Giessl Belgrádban.

BELGRÁD, jul. 11. Giessl osztrák-magyar követ tegnap megérkezett állomáshe-lyére.

Pósa Lajos temetése.

BUDAPEST, jul. 11. Pósa Lajost, a híres poéta-mesemondót ma temették a Ke-repesi temetőben. A végtisztességen igen sokan vettek részt a politikai és írói világból.

Hartwig meghalt.

BELGRÁD, jul. 11. Hartwig belgrádi orosz követ tegnap este meglátogatta báró Gieslt, a monarchia belgrádi követét. Báró Giesl bevezette Hartwigot dolgozó szobájába. Hartwig helyet foglalt a divánon, Giesl vele szemben egy karos székben. A társalgás folyamán, mely a legszívélyesebb tónusban folyt le, Hartwig hirtelen szívéhez kapott, feje lehanyatlott, ő maga pedig lefordult a szőnyegre. A megijedt Giesl fel-emelte a lesettet és segítségért kiáltott. A követség szónölyzete és az öt perc múlva megérkező orvos minden lehetőt elkövetett, hogy Hartwigot eszméletre térítsék, de ez alig lélegzett már. A sietve előhívott két más orvosnak nem maradt más hátra, mint konstatálni a szívszélhűdés következtében beállott halált. Közben megérkezett az osztrák-magyar követségre az elhunyt leánya. Bevezették egy másik szobába és azt mondták neki, hogy atyja rosszul lett. Csak később tudta meg az igazságot. Később átvitték a holttestet az orosz követségre. A halálhír mindenütt nagy szenzációt és részvétet keltett. Hartwig neje jelenleg Konstantinápolyban tartózkodik.

ADELSBERG

a világhírű barlangváros legeiökellőbb szállója

Grand Hotel Adelsbergerhof

Penzió, étterem, kávéház, autogarage.

OLCSÓ ÁRAK.

A szálló hatalmas park közepén fekszik. Üeölőknek igen alkalmas hely.

Butorok

Alkalmi vétel egész hálószoba berendezések vagy egyes butordarabok készpénzen vagy könnyen teljesíthető részletfizetésre is

HERSKOVITS S. butorkereskedőnél

Via G. Parini 6. szám.

Telefon 12-93 szám.

INTERNÁTUS PÉCS

DIÁKOTTHON

MALOM-UTCA 11.

A pécsi tanuló-internátusban mely a jövő tanévben minden követelménynek megfelelő városi épületben (Hunyadi-utca 15) talál elhelyezést, felvétetnek pécsi iskolákat látogató tanulók. A növendékek kitűnő ellátásban részesülnek, tanulmányukat ellenőrzik. Évi ellátási díj 700 korona. Vidéki szülők helyesen cselekszenek, ha gyermekeiknek ezen kiváló intézetbe helyet biztosítanak.

Prospektust ad:

Dombóváry Róbert

internátusi gondnok

Pécs, Malom-utca 11. Telefon 486.

BELGRAD, jul. 11. Hartwig tragikus haláláról még a következőket jelentik: Hartwig fél 10 órakor érkezett Giesslhez. Előzőleg Karagyorgyevics herceg és Sándor trónörökös látogatták meg az orosz követet. Alig volt 1—2 percig a szobában, mikor panaszkodni kezdett, hogy lélegzete elakad. Elmondotta, hogy már el kellett volna mennie fürdőre, de vasárnap lesz Péter király születésnapja, amit be kell várnia. Körülbelül 20 percig beszélgetett a két követ, mikor Hartwig összeesett és a szívéhez kapott.

— Oh jaj! — sóhajtott és végig terült a szönyegen. Báró Giessl föléje hajolt, de segíteni már nem tudott. Hartwig két másodperc alatt megszűnt élni. A megérkező orvos már csak a beállott halált honstatálhatta.

Az elhunyt kezébe szent képet adtak és ravatalra helyezték. Az orvosok konstataáltak, hogy az elhunyt lábai térdig dagadtak voltak és a halál már csak napok kérdése lehetett. Halálának hírére Szerbiában nemzeti gyászt hirdettek. Hartwiget Budapesten át Szentpétervárra szállítják.

Báró Giessl elmondotta, hogy Hartwig azért jött hozzá, hogy megcáfolja azt a hírt, mintha a sarajevo merénylet után ő nem viseltetett volna teljes részvétellel az uralkodóház iránt.

—o—

Richter gyilkosa.

BUDAPEST, jul. 11. 1912 május 23-án az emlékezetes munkásforradalom napján az Alkotmány-utcában lelőtték Richter András lovasrendőrt. A gyilkossággal Angyal detektívet gyanúsították, de bizonyítékok hiányában elejtették az ellene emelt vádat. Tegnap megjelent a főkapitányságon egy asztalossegéd, aki elmondotta, hogy Richter gyilkosa egy Kiss Károly nevű társa, aki neki mindjárt azon a napon eldicselkedett tetteivel. A detektívek elmentek Kiss illői lakására és behozták. Kihallgatásakor kereken tagadta a gyilkosságot. Elismerte, hogy a feljelentőnek dicselkedett a gyilkossággal, de ezt tréfából csinálta. Egyelőre fogva tartják.

—

Magyar aviatikai világrekord.

BUDAPEST, jul. 11. Mikuleczky Ferenc sorhajóhadnagy, aki szárazföldi repülőgépen a múlt évben, hydroplánon pedig ez év májusában tett pilótavizsgát, június tizenharmadikán Pólában felszállott egy kétsiku Lohner hydroplánon, 85 lóerős motorral. Magasságmérőt vitt magával és két óráig maradván a levegőben 3002 méter magasságot ért el, ami hydroplánon világrekord. A hadügyminisztérium tengerészeti

Magyar Otthon Cirkvenicában!!

Olcsó szobák ellátással vagy anélkül. — Előfizetések kedvezményes áron. Kellemes társaság. — Kifogástalan pontos kiszolgálás. Számos látogatást kér

Gallovics István
tulajdonos.

Tripkovich D. és Tsa. hajózási vállalat
naponkénti nyári gyorsvonal

Triesztből Velencébe és vissza

a Venezia és Wurmbrandt gyorsgőzösökkel.
Az ut tartama csak 3 óra.

Indulás Triesztből naponta 8 órakor d. e.
Indulás Velencéből naponta 2 órakor d. u.
vasárnap 8 órakor d. u.

osztálya a magasságmérőt elküldte a magyar-aero-szövetségnek, hogy mint magyar világrekordot hitelesítse és a nemzetközi szövetségnek bejelentse. Ez az első magyar világrekord repülőgépen.

—o—

Bomba a pályaudvaron.

NAPOLY, jul. 11. Ma reggel 4 órakor egy bombát találtak a nápolyi pályaudvaron. Azt hiszik, hogy egy elbocsátott vasutas boszujáról van szó.

Tüzesetek.

KRISZTIANIA, jul. 11. Tegnap éjjel óriási vihar volt, mely az egész városra végig dult. Egy nagy turista szállodába beütött a villám. Az épület csakhamar lángokban állt. A vendégek és a szállodai személyzet csak puszta életüket menthették meg. A szálloda porrá égett.

MANCHESTER, jul. 11. Tegnap éjjel tűz ütött ki a howardi papirgyárban, ami az egész telepet elhamvasztotta. Két tűzoltó meghalt. A kár meghaladja a másfél milliót.

Családi drámák.

WELS, jul. 11. Tegnap reggel Wiesinger Mária wallerni háztulajdonosnő, akin férjének halála óta lelki zavar tünetei mutatkoztak, agyonlőtte az ágyban fekvő két kis gyermekét. Utána maga ellen fordította a fegyvert, de az esütőtörököt mondott. Erre felvágta ereit. Súlyosan sebesülve beállították a kórházba.

STANISLAU, jul. 11. Megrendítő családi tragédia színhelye volt tegnap a chryplini vasúti állomás. Kozlowsky halicsi illetőségű bankhivatalnok, aki feleségével válóperben áll, mert ennek viszonya volt Wychowsky bankhivatalnokkal, — feleségét Wychowsky kíséretében találta. A házaspár hevesen összezdördült, Kozlowsky revolvert rántott és három lövéssel megölte nejét. Ugyanekkor Wychowsky is kirántotta revolverét az asszony védelmére és halántékán lőtte Kozlowskyt. A férj rögtön szörnyet halt. Wychowskyt letartóztatták.

Az albán események.

ATHÉN, jul. 11. Az epiruszi szabadcsapatok vezére, Vardasz kapitány tegnap bevonult Koricába és kihirdette, hogy a várost az ideiglenes kormány nevében birtokába veszi. A város kormányzását Busios fogja átvenni, aki jelenleg a delfinai kongresszuson van. A lakosságot felszólították, hogy a fegyvereket adja át. Egy királyi dekretum Phontos, más néven Vardasz kapitánynak megengedi, hogy kilépjen a hadseregéből.

ATHÉN, jul. 11. Ideérkezett jelentések szerint egy epirota-csapat arra a hirre, hogy az albán fölkelők meg akarják támadni Koricát, előnyomult és bevette Kasanit. A csapat utban van Mavrovo felé. Egy másik epirota-csapat hir szerint elfoglalta Erzekát és szintén előnyomult.

BELGRAD, jul. 11. A legutóbbi minisztertanács az albán kérdéssel foglalkozott. A kormány hir szerint elhatározta, hogy megvédi az adriai kikötőhöz való jogát, amelyet az európai nagyhatalmak garantáltak és minden intézkedést megtesz, hogy az albán anarchia át ne csapjon a határon. A kormány nem tervez agresszív intézkedéseket, de követeli, hogy a nagyhatalmak Szerbiát is hallgassák meg Albániáról való döntésüknél.

BÉCS, jul. 11. A Neue Freie Presse jelenté Durazzóból: Prek Bib Doda átvette a külügyi tárcát és értesíteni fogja a hatalmakat, hogy a mirditákat visszavonták és felfogja őket szőlítani, hogy tegyenek ők maguk intézkedéseket Albánia megvédelmezésére.

A mexikói zavarok.

ZERAKRUZ, jul. 11. Mexikó több olyan részén, ahol a lakosság eddig hű volt Huertához, szintén fölkelés tört ki.

VERAKRUZ, jul. 11. Ide érkezett jelentések szerint Villa tábornok kibékül Carranzával és legközelebb együtt folytatják a hadműveleteket.

MEXIKO, jul. 11. Pena tábornok, akinek legtöbb kilátása van, hogy az ideiglenes kormány fejévé tegyék, a hadsereg kötelékéből való elbocsátását kérte. Kérélmét teljesítették.

PALMA az elasztikus
cipősarok
figyelje
meg
TARTÓSSÁGÁT

A „QUARNERO“ Városi Fürdő étterme és Kávéháza.

Minden vasárnap d. u. 4 órától hangverseny.

VIRGILIO VIRGILI mester zenekara hangversenyez
Kőbányai sör, legjobb borok, izletes konyha!

A n. é. közönség gyakori látogatását kéri

Panny Ferenc, bérlő.

???? 2 olcsó praktikus ujdonság!!! ?????

„QUI CLEAN“ (olvasd: Ki-Klin)
hygienikus

szappanpép

egy perc alatt meleg víz vagy más szappan igénybevétele nélkül eltávolít bármily természetű, piszkot vagy foltot.

A kezét, anélkül hogy felmárná, azonnal fehérré, a bőrt puhává és simává teszi.

Ára 40 fillér.

Kapható ENRICO NEMES-nél, FIUME

„BLAKEY“ (OLVASD: BLEKI)

cipőkímélő

a cipő tartósságát megháromszorozza.

Minden cipőn azonnal mindenki által alkalmazható.

Egy teljes készlet

ára 30 fillér.

Via Fiumara 15 és Piazza Scarpa 4.

IDEGENFORGALOM

(Mouvement d'étrangers)

— **A tintahal szerelme.** Az abbáziai acquáriumban, egy viztartóban nyugodtan éledegt egy tintahal-házaspár, és mivel eledelel nem kellett gondoskodniok, megelégedetten töltötte napjait. Tegnap azonban az aquarium halásza még egy him tintahalat hozott, melyet ugyanazon viztartóban helyeztek el. A him tintahalak azonnal versenytársra ismertek egymásban és napjában többször küzdöttek egymással a nőstény kegyeiért. Ma reggel az egyik tintahalat, még pedig a régebbi aquarium-lakót, a viztartón kívül holtan találták. Hogy minő tragédia játszódott le az éj sötétjében, hogy öngyilkossági szándékból ugrott-e a tintahal a szárazra, vagy a másik him lökte-e ki, örök titok marad. De az konstatálható, hogy a nőstény tintahal a megmaradt himmel nyugodtan folytatja az életközöséget.

ABBAZIA

tegnap érkezett fürdővendégei:

(Hötes arrivés hier!)

Stekler Sándor Baja	Herkules
Sachs Miksa Budapest	Starcevic
Spergely H. Budapest	Renee
Schiffer László Budapest	Renee
Klein Vilmos Budapest	Renee
Abkarovits József Budapest	Renee
Bernolak Béla Budapest	Kolb
György Henrik Budapest	Richter
Weisz Mihály Budapest	Juliana
Lengyel Hugó Budapest	Juliana
Strausz Árpád Budapest	Royal
Tauber Vilmos Budapest	Jelena
Fixler Róza Budapest	Jelena
Nagy Iona Budapest	Jelena
Rögözy Mihály Budapest	Viktor
Kepes Iona Nagyvárad	Viktor
Frank Jakab Budapest	Viktor
Rosneger Sándor Nagyvárad	Viktor
Gergely Adolf Pancsova	Viktor
Gyulai Miksa Budapest	Viktor
Beran Ferenc Pancsova	Viktor
Ungy Endre Pancsova	Viktor
Skrep Lipót Budapest	Stern
Kronfeld Dávid Budapest	Stern
Friedmann Samu Nagytapolcsány	Stern
Roth Izsóné Szent-Marton	Stern
Bodnar Karola Budapest	Westphal
Dr. Kopecki Albert Kolozsvár	Westphal
Dr. Földes Árpád Budapest	Quitta
Dr. Vörösváry Miklós Budapest	Quitta
Siklós Marcell Budapest	Quitta
Dr. Szántó Pál Budapest	Schlosser
Punt Ernő Budapest	Schlosser
Eibenschütz Fülöp Diószeg	Schlosser
Spiro Irma Magyarigen	Lido
Dr. Waldner József Magyarigen	Lido
Neu István és László Nagykőrös	Palace
Kertész Aladár Ujpest	Palace
Kertész Ernő Budapest	Palace
Koch László Budapest	Palace
Krausz Armin Besztercebánya	Palace
Földes Izsó Szeged	Palace
Vajda Géza Győr	Bittner
Weber Albin Budapest	Bittner
Fröhlich Gézáne Budapest	Vermes
Raidl Emilia Brassó	Vermes
Donsky István Brassó	Vermes
Lányi Béla Budapest	Gutenberg
Schultheisz Géza Budapest	Gutenberg
Fürk Dávid Budapest	Gutenberg
Kiss Róza Nagyvárad	Hermitage
Hulin Gábor Budapest	Hermitage
Janik I. Budapest	Securanstalt

Kádár András Debrecen	Securanstalt
Zenovics Armin Kassa	Securanstalt
Fodor Henrik Budapest	Securanstalt
Genezwein F. Budapest	Blanche
Láng Róza Budapest	Blanche
Klebel Ágnes Budapest	Manzer
Gergely Vilmos Budapest	Vermes
Benedek Miklós Budapest	Margit
Gyéressy Kálmán Budapest	Slatina
Kántor József Budapest	Slatina
Dr. Adler I. Budapest	Slatina
Szalay Ambrus Budapest	Slatina
Hajdu Sándor Ujvidék	Slatina
Nyeki Sándor Budapest	Slatina
Dénes Ernő Budapest	Slatina
Osztreicher Miksa Budapest	Ceres
Klára Ungár Budapest	Ceres
Strausz Stefi Budapest	Ceres
Vermes Jenő Budapest	Austria
Somogyi Dezső Budapest	Austria
Ungerleider Gábor Budapest	Austria
Kiss István Budapest	Stefanie
Galamb Géza Módos	Stefanie
Banet Arthur Budapest	Stefanie
Dr. Ötvös Ervin Budapest	Stefanie
Teleky Pál Budapest	Antonushof
Fleischner Ignác Budapest	Antonushof
Lebovics Sava Pancsova	Zora
Mayer Gyula Budapest	Zora
Tolnai Ödön Budapest	Zora
Vaszits András Budapest	Nina
Kirtz József Budapest	Jezica
Reisz Dániel Budapest	Strand
Dr. Deutsch Adolfné Budapest	Herkules
Prager Pál Budapest	Herkules
Julius Béla Budapest	Quitta
Lukács Ödön Budapest	Quitta
Himmler Jakabné Budapest	Grosz
Spitzer Gyula Budapest	Grosz
Singer Soma Budapest	Grosz
Fuchs Károly Budapest	Grosz
Orova Armin Budapest	Savoy
Ferenczy Dezső Kolozsvár	Adria

P. MANDIĆ, ABBAZIA

a Vásárcsarnok és a Riviera-palota között!
Uri és női divatáru-cikkek.
Selyem, Gyapjuszövet, Csipke és Kötött-
árak legnagyobb választékban, jutányos
árakon! Megtekintés vételkényszer nélkül.
Alkalmi vétel: Szalmakalapok, Keztyük és
Harisnyák, rendkívül olcsón!

Kagylók, Csigák és Gyöngyházárak, Emlék-
léktárgyak és Orientális cikkek

Konstantinápoly, Palestina, China és
Japánból

—: OLCSÓN KIARUSITTATNAK! :—:

G. Abucalil

ABBAZIA, Mandria-bazár 13.

Ezen régóta fennálló, ismert jólmenő
üzletemet kedvező feltételek mellett átad-
nám, mert visszatérek hazámba. Érdeklő-
dők személyesen forduljanak hozzám.

Eustomaticus.

Milani Alfonz dr.

Felülmulthatatlan fogápoló szere.

Por - Paszta - Elixir.

Milani Alfonz dr.

ZSIRPOUDERE

Láthatatlan — Jól tapadó — Higienikus.
Kapható minden jobb drogheriában.

Milani A. dr. és Társa - Verona.

Abbazia legérdekesebb látványossága az
AQUARIUM a Stefánia szálloda mellett,
hol az adriai halfajok, a tengerfenék nö-
vény- és állatvilága, elevenen, természetű
környezetben látható. Senki se utazzon el
Abbaziából, mielőtt az aquariumot meg nem
tekintette.

Kávész és Tea

legolcsóbb beszerzé-
si forrás

Pöndör & Co

cégnél, Fiume
Iroda és kézraktár:
Adamich u. 8 az Adria-
palota közelében.

Vidékreárjegyzéket küldünk

CIGALE-Lussinpiccolo

Seress - penzió

Téli és nyári üdülőhely. — Tengeri fürdő.
— Magyar otthon. — Kivánatra prospek-
tust küld. — Mérsékelt árak. — Távirati
cim: Seress, Lussinpiccolo.

Sikkes és Elegáns

— női toiletteket, bluzokat, aljakat, —
legutolsó divat szerint gyorsan és olcsón
készít, átalakít, tisztít és vasal

HOTORÁN MIKLÓS, angol női szabó
Abbazia, Mandria bazár 19.
(Magyarul beszélnek.)

Uj kárpitos üzlet!

Divánok, matracok, bórselekek, ágybe-
tettek, függönyözések, díszítések és minden-
nemű javítások gyorsan, megbízhatóan és
olcsón:

DEITEL MÓR kárpitos és díszítőnél
Fiume, Via Carducci 26.

Levelezőlap hívásra házhoz jön!

EGY RÖVID ZONGORA

tanulónak eladó 160 koronaért. Cim: Bank
ujtelep. 5. sz. 2610.

Ebédülő, háló és szalon berendezés ol-
csón eladó. Cim: Via Clotilde 4. I. em. 3.
2609.

KÖZGAZDASÁG.

A fiumei állomás mizériái.

Néhány jó tanács, mely a vasutnak is, a kereskedőknek is hasznára lehet.

Nemsokára megindul a kiviteli erős forgalom. Nem lesz tehát érdektelen, ha annak lebonyolításáról néhány sorban megemlékezünk és rámutatunk a súlyosabb hibákra.

Tudvalevő, hogy az árpa és a bab kivitele körülbelül augusztus végétől október közepéig a legerősebb, azontul pedig esőkben; lisztkivitelről már nem beszélhetünk többet, sőt az a mennyiség is, amely innen Dalmáciába megy, mindinkább kisebb lesz és nemsokára talán már csak emlékként fog élni, mert legújabbán részben az osztrák malmok erős versenyei, részben pedig az új vasutak kiépítése következtében majd szárazföldi uton jut le a liszt Dalmáciába.

A vasut már évek óta sürgeti az új fiumei raktárak építését. A legutóbbi három év alatt tényleg fel is épültek a szabad kikötőben a 18, 19, 20, 21 és 22 számú raktárak, melyek a kiviteli kereskedelmet vannak hivatva elősegíteni. De hol késnek a belföldi raktárak, melyeknek már régen ott kellene állani a régi rozoga faalkotmányok helyén? Végre is nem lehet minden belföldi árut helyszüke miatt mindjárt a külföldi területre rakni, mert ebből a kereskedőnek gyakran csak kára van.

Ha — remélhetőleg — rövid időn belül lesz elegendő raktárhelyiségünk, a forgalom gyors lebonyolításához, akkor még más eszközök is szükségesek. Elsősorban jó beosztás, kereskedői szellem, nem pedig az a bürokratikus eljárás, mint eddig. Történt ugyan e tekintetben is sok kedvező reform, mindamellett még mindig lassu az áruk leszállítása. Bár a vagonhiány kisebb is, mint más években, a hiba még mindig a vasutnál keresendő, mert lassan hozatja le a rakományokat. Egy kocsirakomány, amely normális viszonyok mellett 4—5 nap alatt Fiumében lehetne, 8—9 napig van uton, mikor pedig megérkezik, akkor helyszüke miatt további 2—3 napig vesztegel a kocsiban. A vasutnak ebből gyakran kétszeres kára van. Először a kocsit nem tudja kellőleg kihasználni, másodsorban gyakran megázik, vagy másként romlik a fekvés ideje alatt az áru.

A dologban, szerintem, könnyen lehetne segíteni, még pedig úgy, hogy vagy Camerál-Moravicán, vagy pedig Buccariban rendeznék az árukat — minőség szerint. Ezen az állomásokon összeállíthatnák a leendő vonatokat akként, hogy mikor azok ide befutnak, az itteni beosztás egyszerűsítve volna. Például: ezen rendező állomásokon összesel elindítanak egy vonatot, mely árpát, lisztet vagy babot hoz. Az utána jövő vonat csak a cukrot magnezitet, stb. hozná. Itt a tolató gép aztán egyenesen be-

állítja a kocsikat azon raktárhoz, amely lehetőleg egynemű áruk kirakására legyen berendezve. Ez volna a praktikus megoldás is és minden tekintetben megfelelőbb a kereskedőnek és a szállítónak. Ha például valakinek 6—8 kocsis árpa vagy bab küldeménye van, az ugyanannyi raktárba van kirakva, holott sokkal egyszerűbb volna az általam említett beosztás, hogy egynemű árukat lehetőleg egy raktárba raktározzanak be. Nem fordulna akkor elő olyan eset, hogy bab mellett árpa, e mellett buza fekszik és miután — sajnos — az itteni raktárak a kátrányok igen kedvelt és állandó fészkei, ha az áru kifolyik, természetesen összekeveredik más eikkel, ami által a kereskedőnek gyakran súlyos kára van. Próbálkozzék meg tehát a vasut már az idei őszi cumpagneban ezen beosztással, rövid időn belül meg fogja látni, hogy esakis előnyére válik. A kirakás pedig gyorsan eszközölhető, nem kell majd a kocsikat itt az állomáson vesztegelni hagyni kirakatlanul.

Ma, és a következő napokon a Comercio kávéházban elsőrangú szalon-trio

hangversenyez, a közkedvelt

Virgilio Virgili mester

vezetése mellett.

Állandóan frissen csapolt

Hirschfeld sör és ezen gyár hirneves „Pannonia“ védjegyű dupla maláta söre:

Fontos malom- és fűrésztulajdonosoknak!

Bőr- és szövött-szíjjak olesó beszerzési forrása, Bőrkorongok, Transmissziók, Malomkövek, Mindennemű csomagolások, Szerszámok, Smirglikorongok, Gép- és Hengerolajok.

„STANDARD“ MŰSZAKI KERESKEDELMI R.-T.-nál

Adria Palota, Riva Szápáry Telefon 3—43.

Dr. Mahler Sanatòriumum

ABBZIA

Sziv-, ideg-, nőbetegek, vesebajások s üdürlők részére.

Étrendi kurák: cukor-, gyomor-, belbajoknakál. Hízlató gyógy mód

Orvosdiagnostikai vegyi és röntgenlaboratórium.

Hidegvízgyógyintézet, szénsavas-, tengeri és villamosfürdők. Zander-intézet. Modern kényelem. Mérsékelt árak.

GAZDASSZONY KERESTETIK,

ki főzni is tud, egy kisebb penzió vezetésére. Villa Monbijou, Abbazia, jelentkezés d. u. 2—3-ig.

Faraktár. Fűrészelt, ácsolt, hasított és gömbfák; minden minőségben és terjedelemben; asztalosok, célokra; fenyő, luc-, jászor-, tölgy, jegenye-, hárs-, dió-, cseresznye- stb. fák; továbbá bükkfa, nyers és gőzölt állapotban. Ajánlom cégetemet építészek, mérnökök, birtokosok, intézetek, és iparvállalatok figyelmébe. Elvállalok szállításokat Fiuméba és környékére saját fuvarommal, valamint hajón és vasuton minden állomásra **Pavlović Drag., Fiume, Fakivitel, Iroda és raktár: Delta. Telefon 381. Sürgőncim: Pavlović.**

Eladó vendéglő

Fiumében, magyarul vidéken egy jóforgalmu vendéglő elutazás miatt sürgősen olcsón eladó. Cim megtudható a kiadóhivatalban.

De La Ville

SZÁLLODA ÉS KÁVÉHAZ

FIUME, DEÁK-KORZÓ.

50 szoba

— A magyarság találkozó helye. —

Kitünő kávéházi italok és ételek. Bel- és külföldi lapok.

Estéknél női zenekar Goldmann karmester vezetése alatt és Vágó Valeria hegedűművész közreműködésével.

Tulajdonos BUDAI KAROLY

„Két Eperfa“ vendéglő
Kitünő elsőrendű magyar konyha
valódi magyar borok világos és barna kőbányai polgári sörök.

Gyors és pontos kiszolgálás.

Ebéd és vacsora előfizetés havi 42 korona.
Számos látogatás kér,

tisztelettel

Weisz Jenő, vendéglős.

Via Valscurigne 10. Vezzil ház Braida.

Velence Szt. Márktér

Ortes Rosa és Tsa.

kávéháza és cukrászdája.

A legelőkelőbb társaság és az idegenek találkozó helye.

—o Estéknél zenehangverseny. o—

Lido-Venezia
SPLENDID-HOTEL

(Villa Principessa Giovanna.)

Elsőrangú szálló 100 szobával. — Kitünő konyha. — Penzió 11—15 líra. —

—o—

Hotel Pilsen Meublè

110 szobával 3 lírától személyenkint. Lift, fürdők.

Motorsónak.

Caprani G. tulajd.

ABBZIA

BRISTOL szálló, kávéház s étterem.

140 modern szoba, lift, központi fűtés, melegvíz-vezeték, villany, telefon. Kitünő magyar konyha.

Tulajd. Rudovits V.

ELADÓ BUTOROK:

amerikai íróasztal, dupla rézágó, ágyneműek, angol bőrgarnitúra, mahagoni asztal, 3 ajtós tükrösszekrény, szőnyeg, függönyök stb., elutazás miatt sürgősen olcsón eladók. Venni szándékozók küldjék címüket „Butor“ jellegre Abbazia postrestante.

Az **OLD-ENGLAND** cég, **ABBAZIA**, a Stefania szálloda mellett, raktárát megvettük és a rendes eladási ár feléért árusítjuk, u. m. kosztümök, bluzok, kalapok, harisnyák, prèmárúk, fürdőruhák, asztalterítők, valódi csipkék, aljak, alszoknyák, fehérneműek, valódi párisi minták stb. stb.

Mind elsőrendű minőségben!

Ajánljuk ezen soha vissza nem térő alkalmat felhasználni.

LIENZ (Tirol) Hotel-Pension **Gribelehof**
800 mtr magasságban, gyönyörű nyaralóhely, pompás hegyes-völgyes vidék, erdőkkel. Vill. világítás, bécsi konyha, napi penziók K 7.50. — Prospektust kívánatra küld:
Metonig J. tulajdonos.

Alakult 1857. 208 milliós alap.
I. Magy. Ált. Biztosító Társaság

Fiumei és tengerparti képviselőség: Fiume, Riva Cristof. Colombo, Bacich palota I. em.
(Telef. 17-57).

Életbiztosítás, tűz- jég-, betörés és szállítmányi kár elleni biztosítás a legújabb nyosabb alapon. Gyors folyósítás.

HENTESÁRUK OLCSÓ BEVASÁRLÁSI FORRÁSA!

Ismert zamatos jó ízű, füstölt és perzselt hentesárúk, u. m. kolbász, sonka, szalonna, zsir stb. nagyban és kicsinyben.

A BÉKÉSGYULAI HÁZI HENTESÁRUK KIVITEL FIÓKJA FIUMÉBAN
(Tulajdonos: ifj. Balogh József fia)

Nagyvásárcsarnok 14. sz. fülke. Telef. 8-67
Szabó Antal, üzletvezető.
Tisztességes fiu tanoncul felvétetik.

A legajánlatosabb fiumei szálló:

„Deák“ szálló
a Deák-körzön 2 percnnyire vasuti állomástól.

Kitünő konyha és árnyas kert.
Fajborok és kőbányai polgári sör.

Tulajdonos
Ederer-Burger Gyula.

Hatóságilag engedélyezett
NEMZETKÖZI FUVARLEVÉL FELÜLVIZSGÁLÓ ÉS REKLAMÁLÓ IRODA.
FIUME, Via Petőfi 2. (Telefon 18-10)
mindennemű vasuti fuvarleveleket díjtalanul felülvizsgál, minden e szakmába vágó ügyekben felvilágosítással szolgál. Megbízható transzport információk!

A VILÁGHIRŰ FÖLDES-FÉLE
MARGIT-CRÈME ÉS SZAPPAN

használata által arca tiszta, üde és bájos lesz.

A Margit-Crème a főrangú hölgyek kedvenc szépítő szere, az egész világon el van terjedve. Páratlan hatása szerencsés összeállításában rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra alatt észlelhető. Mivel a Margit-Crèmet utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget. A Margit-Crème ártalmatlan, zsirtalan, vegytiszta készítmény, amely a külföldön általános feltűnést keltett.

Ára 1 K. — Margit-szappan 70 fillér.
Margit-pouder K. 1.20. — Gyártja:

FÖLDES KELEMEN
gyógyszertára Aradon.

Fiumében kapható: a Babic, Catti, Prodám, Mizzan és Skodnik féle gyógyszertárakban valamint a Benco E., Capudi, Jechel, Papp és Pavačić féle drogeriákban.

Minden a kihordás vagy a szétküldés körül felmerülő panaszt telefon, vagy levelezőlap útján a kiadóhivatalba kérünk bejelenteni.

Modern Manin Szálló és Pilseni Étterem
VELENCE S. MARCO

200 szoba; egyágyas 3 lírától kétágyas 6 lírától feljebb. Kitünő konyha,

Hödl M. épület- és műlakatos

via G. Fabris 3, Telefon 16-47.

Vasszerkezeteket és rácsokat készítek, házi telefont és csengőket bevezet, kerékpárokat és varrógépeket javít, mindennemű lakatos munkák vállalat
gyorsan; jól és olcsón!

FÉNYES mint a tükör, lesz a parkett, ha „**SPLENDORE**“

fénymázt használunk! Egy nagy üveg ára **K. 1.20.** Ezen legújabb találmányu parkettfénymáz gyorsan terjedt el minden nagyobb városban, mert olcsó és használata legegyszerűbb.

Kapható: **CAPUDI M.** drogheriájában, Fiume, riva Marco Polo 2. szám.

Ujonnán érkezett

Bluzok garantált állandó színekben K 1.30
Reform ruhák állandó színekben K 5.90
Modern szabású szövett aljak K 5.80

Nagy választék

Gyermekruha újdonságokban K 1.50
Fehér ptké kabátok remek kidolgozás K 6.90
Legújabb divatu gyermeksapkák selyem- és csipkéből a legalacsonyabb árakon.

Harisnya különlegességek

Legújabb divatu színes harisnyák 56 fillér
Újdonság bőrcutánzatú keztyűkben p. 70 fill.

Férfi és női fehérneműek.

nagy választékban hallatlanul olcsó árakon
kizárólag

„AL BUON PREZZO“

divatáru kereskedésében

BERKOVIC B.

Piazza Kobler. Abbazia-mozival szemben.

Javításmentes felőfedések és falburkolások

Esternit

PALABÓL

Gyakorlatilag minden felületre alkalmazható.

Esternit forróvízre való szövetjének borsnyómáslása látható.

MINDEN MINTATÉST ALJEGYZÉKET.

Elárusító:

Braun Bernát és Tsa

Via Stefaho Türr 5. Telefon 16.75 és 528.

Új aranyműves - műhely!**Antonio Giraldi**

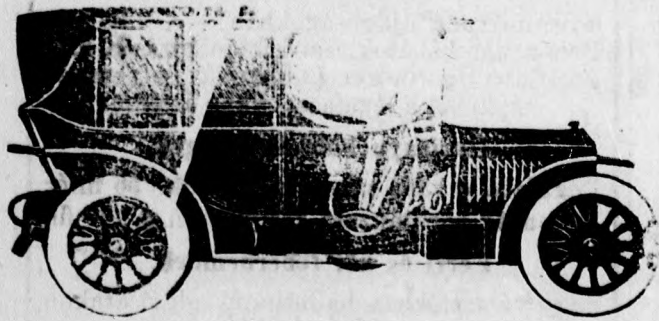
FIUME, Corso 12 szám I. emelet.

készít fiumei speciálításokat: moretti-eket [(szerencsenfejek-et), különösen szép: gyűrűket, fülbevalókat, broszokat, nyakláncokat, karpereceket stb., arany, ezüst és platina-foglatban. Mindenemű javításokat és átalakításokat elvállal.

Nagy occásio.

Canottiera kalapok, maltai szalmából, selyem szalaggal, mosható, 3.20 koronától felfelé. — Valódi amerikai Panama kalapok, eredeti gyártmány, fantasztikus csokros szalagokkal 15.— korona. Duszválaszték a világhírű Cinelli R. & Fiai, Firenze (Signa) gyár által készített kalapdiszekben.

Csakis:
MAGGINI P. — Fiume cégnél
Corso 22 és Via Giacomo Leopardi 9.

Blažek K, és Társa
autogarage és javító műhely

Via Ciotta 5-7 - FIUME - Telef. 858 és 16-73

Automobilok, motociklik, kerékpárok és minden hazzávaló kellék eladása.

Vége az életnek!

A Deganin egy oly új rendszerű találmány amely megöli a háziasszonyok leghalálosabb ellenségeit a *konyhai rovarokat*.

A Deganin kiirtja a kártékony hangyát is. A Deganin nem hiányozhat egyetlen egy sűtő déből sem, mert megóvjja annak tisztaságát. 1 kg. „Deganin”, és 4 kg. kávé bérmentesen szállítattik! 5 kg. felüli „Deganin” küldemény bérmentve szállítattik.

1 kg. „Deganin” csak 2 korona.

Arjegyzék ingyen.

Minden szállítmány házhoz küldetik. Használati utasítás ingyen! Ügynökök kerestetnek! Postán pontos cím kéretik.

Elismerő levelek: Dr. SICHICH korházigazgató, DEBRECZENI LAJOS a Ferencz József rend lovagja Debreczen, COSTEA MIKLÓS érseki gondnok Balázsfalva, KERTAY JÓZSEFNÉ áll. polgári leányiskola, Első fiumei kenyérgyár stb. stb.

Szállítja: **DEGAN F. A.** Fiume Postafiók 163.

Kávé és Tea behozatal.

Kapható: CAPUDI M. drogheriába is RIVA MARCO POLO 2.

Poleiner János

FIUME

Via della Torre 1. — Az görög-keleti templommal szemben.

Ajánlja teljes ruhák-, blúzok- és kellekekhez való selyem — újdonságokkal dúsan felszerelt raktárát.

Sima és himzett **Marquiesette-ek és Creponok**, valamint **himzeti és csipkés Volant-ok**.

Kellékekben, mint: szallagok, bordürök, csipkegallérok, rüsch, passzomány és gombokban **naponta érkeznek újdonságok.**

Nagy választék **harisnyákban és keztükben**

Új nagy butorraktár

Via Galileo Galilei N.º 2 a Dániel mólóval szemben.

Nagy raktár fényezett butorokban, egyes darabokban is valamint fényezett és matt butorokból álló szobaberendezésekben, közepes árak mellett.

Vasbutorok, ablakredőnyök különlegesség fényezett székekben.. Mindennemű kárpitosmunkák, javítások is elvégeztetnek.

Alacsony árak.

Az n. é közönség pártfogásába ajánlja magát.

Tomisich Ignác.

A görcei asztalos- zukoorcium és a Mirkovics-cég volt ügynöke.

Élelmiszer-üzlet!

Tej, vaj, túró, méz, tojás, kenyér, hüvelyesek, főzelékek, füstölt húсарuk és egyéb élelmiszerek, legjobb minőségben, olcsón kaphatók és házhoz szállítatnak.

BRATOŽ G. Via Petőfi 1. (Tel. 18-87).**Új nagy Butorárúház.**

Mielőtt butort vásárol tekintse meg raktárunkat! Barmulatos olcsó árak! Nagy raktár minden kivitelben!

Ebédő, háló és uriszobák, konyhaberendezések stb.

Butor-Nagyáruház.

Riva Cristoforo Colombo 8. Baccich palot